

Teodora Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII

Gegužė - May 5, 1977

Nr. 18

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VILNIAUS MOTINA.

Domicelė Tarabildienė

PAGAL HELSINKIO AKTA

SOVIETAI TURI IŠEITI

ALTos pirmininko pareiškimas Washington

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis balandžio 27 d. Washingtone liudijo specialiai Komisijai Europos saugumui ir bendravimui, kurią su daro senato, atstovų rūmų bei administracijos atstovai ir kurios uždavinys yra sekti Helsinkio Akto principų įgyvendinimą. Kaip žinia, netrukus turi prasidėti tarptautinė konferencija tuo reikalui, kurioje dalyvaus visi Helsinkio Akto signatarai.

Grižęs iš Washingtono tą patį vakarą dr. Bobelis Chicagoje sušaukė spaudos ir organizacijų atstovus, kuriems papasakojo savo išpūdžius ir išdalino Komisijai išteikto pareiškimo ne tik lietuvių, bet ir latvių bei estų centrinių organizacijų vardu, nuorašus.

Savo pareiškime dr. Bobelis šalia visiems žinomo religijos persekiojimo ir Baltijos kraštų rusinimo iškėlė dar ir tą faktą, kad pagal Akta ne tik visos tautos visada turi teisės pilnoje laisvėje

nuspręsti, jei ir kada jos nori savo vidaus ir užsienio politinį statusą, bet to paties Akto IV principas nepripažįsta ir jokios svetimo krašto okupacijos ar kitokio išsigijimo.

1918-1940 metų laikotarpyje Sovietų Sąjunga buvo sudariusi su Baltijos kraštais visą eilę sutarčių, kuriomis visiems laikams atsisakė nuo bet kokių pretenzijų. Ne paisant to, Sovietų Sąjunga jas okupavo ir tuo sulaužė ne tik seniau veikiančias sutartis, bet ir nesiskaito su prieš 2 metus pasirašyto Helsinkio Akto I, III, IV, VI, VII, VIII ir X principais.

Visa tai plačiau išdėstyta 7 psl. pareiškime ir papildyta žodžiu. Prie pareiškimo komisija pažadėjo priimti ir tolimesnius įrodymus apie konkrečius Akto principo laužymus.

Pirmininko pranešimas skambėjo gana optimistiškai iki neatsiminti, kas konstatuota ir jo pareiškime, kad sovietai iki šiol sulaužydavo

visus savo pasirašytus sutarimus bei sutartis, ir nėra jokių įrodymų, kad to jie nedarys ir ateityje. Nepaisant to, kad ALTa jau seniai apsisprendė priimti amerikiečių Helsinkio Akto interpretaciją - aiškino Chicagoje susirinkusiems dr. Bobelis, nes ji mums naudinga. Ne mūsų interesuose yra aiškinti, kad Aktas 'pardavė', 'išdavė' ir panašiai.

Į klausimą, ar jau žinoma numatytos 'follow up' konferencijos dienotvarkė (žiūr. savaitinę politinę apžvalgą), pirmininkas atsakė - kad ne, ir privačiai jam vienas kongresmanas pareiškė, jog dėl dienotvarkės bus labai sunku susitarti, net taip, kad visa konferencija atrodo abejotina.

Dr. Bobelio pranešimą dar papildė kartu su juo į Washingtoną važiuojančios dr. K. Šidlauskas, o T. Blinstrubas pranešė apie Clevelande įvykusį VLIKO ir ALTos pasitarimą bendros veiklos reikais. Susirinkimą Chicago

Paskutiniuoju laiku daug kalbama apie Izraelio susitaikymo su kaimyninėmis arabų valstybėmis galimybes. Pabrėžiama, kad dabar tam esanti puiki proga, nes nėra viena arabų valstybė šiuo metu nėra suinteresuota karu, o palestiniečiai neteko savo bazės Libane. Problema dabar esanti tik tokia, kaip priversti Izraelį grįžti į savo 1967 metų sienas, ko reikalavo Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos t. y. visų didžiųjų valstybių - tais metais priimta rezoliucija 242. Tas pats buvo pakartota 1973 metų rezoliucija 338. Izraelis tačiau neskuba ją vykdyti, nes 1) arabų valstybės iki šiol nenori net iš principo sutikti su Izraelio egzistencija, ir jei taip 2) kam jam trauktis iš geriau apgintų t. y. saugesnių dabartinių sienų? Juk, kaip mes gerai žinome, iš savo Vilniaus bylos, Jungtinių Tautų nutarimai lieka tik popierėje, jei vietoje nėra realios jėgos jiems paremti.

Tas kliūtis apeiti, prezidentas Carteris vienoje savo spaudos konferencijų pasiūlė Izraeliui turėti lyg dvejias sienas, vienas legalės, kitas tariamai laikinas saugumo sienas. Tas pasiūlymas, bent oficialiai, nesulaukė arabų valstybių pritarimo. Turint galvoje Izraelio karinį pranašumą sunku patikėti, kad Izraelyje atsirastų tokia vyriausybė, kuri sutiktų pasitraukti į 1967 metų sienas. Vienintelė jėga, kuri galėtų jį priversti tai padaryti, yra tik Jungtinės Amerikos Valstybės. Atsimenant žydų įtaką ir čia, sunku rasti tokią administraciją, kuri drįstų tai padaryti. Kalbama, kad George W. Ball, buvęs Valstybės Departamento pasekretorius tik todėl nebuvo paskirtas Carterio administracijoje Valstybės Sekretorium kaip tik dėl savo pasiūlymo paspausti Izraelį, kuris buvo pa-

Tautiniuose Namuose pradėjo kun. dr. J. Prunskis. Susirinkimas pasibaigė klausimų atsakymų periodu. Dalyvavo per 50 žmonių, jų tarpe ir gen. konsulė J. Daužvardienė, kuri buvo pakviesta ir prie pirmininko pareiškimo Washingtono Komisijai redagavimo. (vm)

IZRAELIO ATEITIS

Planas jį išgelbėti nuo... savęs

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

skelbtas FOREIGN AFFAIRS žurnale.

Pastebėjęs, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse esama nemažo sentimentų Izraeliui, ir kad tas sentimentas suprantamas, patiesinimas ir reikalingas, Ball tačiau išveda, kad susidariusioje situacijoje padiktavimas taikos sąlygų, dėl kurių šalys negali susitarti, bus naudingas ne tik pasaulinei taikai, bet ir pačiam Izraeliui. Kitaip tariant, jį reikia išgelbėti nuo... paties savęs!

Faktinai tam jau esamo precedento kai Izraelis atsisakė pasitraukti iš užimtos Sinajaus teritorijos po Suez incidento 1956 metais, kada Izraelis kartu su D. Britanija ir Prancūzija buvo užpuolę Egiptą, bet Washingtonui ir Maskvai spaudžiant, buvo priversti atstatyti buvusią situaciją, prezidentas Eisenhoweris pagrasino atšaukti visas lengvatas, kurias JAV piliečiai gauna aukodami Izraeliui. To užteko.

Dabar Izraelis priklauso ne tik nuo JAV piliečių, bet ir JAV valstybinės paramos, kuri šiais metais pasiekė 2,34 milijonų dolerių ar po 600 dolerių kiekvienam Izraelio vyrui, moteriai ir vaikui. Sunku patikėti, kad net su dabartine valstybine ir privačia parama Izraelis dar ilgai galėtų išsilaikyti. Jau dabar, kaip buvome pranešę, apie 40,000 žmonių daugiau išemigruoja iš Izraelio, kaip į jį įvažiuoja. Taip pat per 60% žydų, išleistų iš Sovietų Sąjungos į Izraelį, faktinai važiuoja į JAV, Kanadą ar Vakarų Europos kraštus, bet ne į Izraelį.

Dėl viso to, samprotauja Ball, "pribrendo laikas, kad JAV stipriau pabandytų išgelbėti Izraelį nuo paties savęs, ir tuo pačiu išvengtų karo, kuris būtų pavojingas Vakarų ūkiui, atskirtų JAV nuo jos sąjungininkų, sukeltų pragaištingus ginčus pačioje Amerikoje ir sudarytų rimtą galimybę susidurimui su Sovietų Sąjunga."

Jei dabar nieko nedaryti, greitai vėl galėtų įvykti ginkluotas konfliktas. Ir jei jį vėl laimėtų Izraelis, kad darytų Sovietų Sąjunga? Jei ji nutartų, kad ji negali prie to prileisti ir pasiųs (Nukelta į 2 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Frankfurter Rundschau pranešimu, Sovietų Sąjunga ateinančioje Belgrado konferencijoje siūlys daugiau dėmesio kreipti ateičiai, be to jau veikiančių Helsinkio Akto nuostatų pildymui. To siekdami jie jau dabar siūlo sušaukti naujas konferencijas: 1. aplinkos apsaugai, 2. energijos problemoms, ir 3. transporto klausimų sprendimui. Tuo tarpu Vakarų Europos valstybės į tuos pasiūlymus žiūri skeptiškai. Visų pirma tiems klausimams kelti jau egzistuoja tarptautinis forumas - Jungtinių Tautų Europos Ūkinių Klausimų Komisija, o be to, tie pasiūlymai esą per mažai konkretizuoti. Sovietai į tai atsakė, siūlydami tą JT Komisiją įtraukti į tų konferencijų paruošiamuosius darbus.

Vakarai iš savo pusės visų pirma siūlo Helsinkio nuostatų laikymąsi peržiūrėti 'paprunkčiui'. Sovietai tačiau nori pasitenkinti tik bendro pobūdžio pareiškimais ir siūlo tam skirti galimai mažiau laiko.

Sovietų Sąjunga savo kariuomenėje pajėgose dabar laiko apie 4.8 milijonus vyrų, JAV apie 2.07 milijonus vyrų ir moterų. Kadangi abejuose kraštuose sumažėjo gimimų skaičius, greitu laiku rasis vyrų trūkumas kariuomenėms. Jei sovietai laikys ir toliau dvejų metų karinę prievolę, už dešimties metų jie kariuomenėn turės pašaukti 85% visų 18 metų sulaukusių vyrų, bet praktika tačiau rodo, kad maždaug 20% visų šaukiamojo amžiaus vyrų yra dėl vienos ar kitos priežasties atleidžiami. Dėl to, sovietai bus priversti arba tarnybą prailginti iki

IZRAELIO ATEITIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

ti savo kariuomenę? Ar tuo atveju galima tikėtis, kad JAV-bėse įsigalėtų tokios nuotaikos, kad tauta pritartų vyriausybės nutarimui irgi įsikišti? Dėl to niekas negali būti tikras.

Silpniausia vieta Ball plane yra noras įtraukti Sovietų Sąjungą. Mat, ir pagal jo planą, Izraelio pasitraukimas į 1967 m. sienas būtų lydimas ne tik arabų Izraelio suverenumo pripažinimo, bet ir kitų toli einančių, Izraelio saugumo reikalavimų patenkinančių susitarimų. Pvz. Palestinos arabų valstybės sujungimas federacijos ryšiais su Jordanu, Golano aukštumos demilitarizavimo, naudojamas Aqabos įlanka ir t.t. Nėra jokio pagrindo manyti, kad sovietai, kurie siekia Indijos vandenyno vakarinio pakraščio kontrolės, būtų suinteresuoti ir pastovia taika Viduriniuose Rytuose.

trejų metų, ar šaukti tarnybon moteris. Gimimų skaičius daugiausia sumažėjo rusų, ukrainiečių ir gudų tarpe, t.y. tose tautybėse, iš kurių sudaromos Raudonosios armijos elito dalys. Kitų tautų karių rečiau užtiksi sovietų specialiuose daliniuose, kaip pav. raketų, ar iš viso aviacijoje. Be to, su kariuomene ir Sovietų Sąjungoje vis daugiau konkuruoja civilinė pramonė, kuriai taip trūksta jaunų darbininkų. Tai konstatuojama Prekybos Departamento ekonominėje analizėje Jungtiniam Kongreso Ūkiniam Komitetui.

Pereitą savaitę pašiljo JAV ir Etiopijos santykiai, pastarajai išvarius amerikiečių patariamąją karinę misiją, Kagnev komunikacijos stotį, laivyno medicinos tyrinėjimo vienetą ir JAV Informacijos Tarnybą. Santykiai tarp JAV ir Etiopijos buvo labai geri imperatoriui Haile Selassie valdant, bet 1974 metais jis buvo karių nuverstas. Naujas režimas yra linkęs daugiau į kairę. Carteriui pradėjus linksniuoti žmonių teises, kurių Etiopijoje ir su žvake nerasi, jos režimas pradėjo ieškoti geresnių santykių su sovietais, ypač kai JAV santykiai pagerėjo sus Sudanu, kuris etio pus kaltina norėjus padaryti perversmą ir remia sukilimą prieš centrinę valdžią Eritrejoje.

Kalbant apie Afriką... Pasakutiniuoju laiku sovietai pradėjo smarkiau gabenti ginklus į Mozambique, iš kur partizanai puola Rodeziją. Iki šiol pastarosios kariuomenė buvo laikoma žymiai pranašesnė. Jos armija turi apie 18,000 karių, kurių pusė yra juodų. Šalia to apie 40,000 vyrų tarnauja policijoje, milicijoje ir priešterroristiniuose daliniuose. Svarbiausia, Rodezija turi per 100 karo lėktuvų, prieš kuriuos partizanai neturėjo jokio apsigynimo. Dabar jie gavo sovietų priešlėktuvines, nuo peties paleidžiamas SM-7 raketas, kurios neblogai pasirodė Izraelio-arabų kare.

Mozambique, tarp kitko, kovo 31 d. pasirašė draugiskumo sutartį su Sovietų Sąjunga. Panašias sutartis so-

vietai turi tik su Angolija ir Somalija.

Tuo tarpu kai sovietai ginkluoja Mozambique, ūkiškai ją iki šiol išlaikė... Pietų Afrika. Jos inžinieriai prižiūri uostus ir geležinkelius. 80% savo užsienio valiutos Mozambique gauna iš Pietų Afrikoje airbančių 60,000 savo piliečių. Pagal dar 1928 metų susitarimą, jie dalį savo atlyginimo gauna aukso oficialia verte \$42 už unciją. Tą aukšą darbininkai negali pasilaikyti, bet turi atiduoti savo valdžiai, kuri jį parduoda tarptautinės rinkos kainomis po \$140 už unciją.

Nuo rugpiūčio mėn. Pietų Afrika žada perkainuoti savo aukšą ir tada Mozambique jau neturės to pelno iš skirtumo tarp 'oficialės' ir tikros aukso kainos, kuris 1975 metais siekė 233 milijonus dolerių. Pietų Afrika kol kas dar naudoja Mozambique uostą Maputo savo eksportui, kuriam neužtenka pačių Pietų Afrikos uostų.

Jei nebus jokio naujo susitarimo su sovietais dėl branduolinių ginklų, JAV karo aviacija 1980 metais bus apginkluota ir 40 ar 50 tolimos distancijos 'skrendančiom bombom', savo taikinį galinčiom pasiekti už poros tūkstančių mylių. Iki šiol šioje srityje nemažos painiavos sukėlė faktas, kad bandymus su tuo nauju ginklu darė visos trys ginklų tarnybos - aviacija, laivynas ir kariuomenė - atskirai. Pereinant į

Grupė lietuvių sovietų kariuomenėje 1964 metais. Nuotrauką atsiuntė buvęs karys, dabar gyvenęs Izraelyje, su priedu: "Buvoje maitinami tikru šunišku ėdalu..."

masinę gamybą programa bus konsoliduota. Tolimojo skridimo 'skrendančių bombų, įgalino labai lengvo, vos 200 svarų, motoro išvystymas ir kompiuteris, kuris skaito į jį idėtą žemėlapi ir veda bombą į taikinį. Skrendanti bomba turi altimetrą,

kuris per radarą seka paviršiaus nelygumus, leisdamas 'bombai' be pavojaus skristi prie pat žemės paviršiaus. Už tat ją sunku susekti prieš radarui. Būdamas ne labai greitas, bomba tačiau gali būti numušta greitesnių lėktuvų naikintuvų.

1977 METŲ DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščių įteikti data: 1977 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridėdama voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEIREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

TAU MOTIN

Kiekvienas žmogus turi savo motiną, apie kurią nejučiomis sukasi didžioji jo gyvenimo dalis, formuojasi charakteris, iš jos plaukia didžiosios vaikų idėjos ir niekuomet vaikams į galvą neateina, kad jos buvimas toks svarbus ne tik šeimai, bet ir visuomenei ir tautai, kad ji gyvena vaikų sumanymais, darbais ir svajonėmis, kad iš jos vaikai semiasi dvasinio peno.

Jau senai kultūringam pasauly yra nusistovėjusi tradicija bent vieną dieną į metus skirti motinai, pagerbti ją, mirusią prisiminti. Mūsų tėvynei atgavus nepriklausomybę, Lietuvos skautai bene pirmieji, įvertindami motiną, į savo organizacines šventes įsivedė ir motinos dieną, ne gegužės, bet gruodžio 1-ją, labai kukliai ją pagerbdami, stengdamiesi parodyti jai dėkingumą, simbolinį malonumą. Tai, ką ji duoda vaikui, jos ir vaikų nuomone, yra tik menkas, paprastas ir būtinas dalykas, o ką motina gauna teigiamo iš vaiko — laiko tai svarbiu, vertingu ir dideliu įvykiu ir džiaugsmo švente.

Tik po kiek laiko, supratęs motinos reikšmę ir jos pareigų kilumą, jos dieną ėmė švęsti ir visa Lietuvos visuomenė, tą didžią šventę nukėlusį į gražiausią metų laiką — pavasarį, kai žemė pražysta grožiu ir džiaugsmu, pirmąjį gegužės sekundienį, nes, kaip gegužės mėnuo gamtoj, taip ir motina yra gyvybės pradai, kuri kiekvienam žmogui yra brangiausias turtas. Be gyvybės nėra gyvenimo, be gyvenimo nėra žmogaus, o be motinos nėra nei gyvenimo nei žmogaus.

1928-29 metais nepriklausomoje Lietuvoje Motinos dieną pradėjo švęsti apie 50 organizacijų, vadovaujančių Lietuvos motinoms ir Vaikams Globoti Sąjungai ir Moterų Tarybai. Buvo pradėta gerbti mūsų motinas ne tik individualiai, bet ir bendrai, iškilmingai. Tik pas mus ši šventė turėjo skirtingą prasmę nei šiame krašte, ne dovana buvo pagrindinis dalykas, bet įvertinimas, pagarba. Ir, kai matome pasaulyje bei mū-

sų pačių tarpe garbinant, skelbiant, sukakčių minėjimus rengiant žymių, vienu ar kitu atveju nusipelnusių asmenų, tai niekuomet neprisimenam, kad šių visų žmonijos tautų istorijos kūrimo centre stovi visuomet budinti, kukli, tyli, tačiau didinga Motina, tartum negestantis pasaulio švyturys. Motina, kuriai priklauso praeitis ir ateitis. Motina, auginanti tautas, kurianti valstybes, lemianti istorijai kryptį. Motina ant kurios rankų didieji pasaulio politikai, karo vadai, mokslininkai, visi kūrėjai, visi didieji talentai pradėjo savo karjerą, kuri begaline meile ir rūpesčiu lydi kiekvieną jų žingsnį iki paskutinio savo atodūso, vis dar bandydama atstumti nuo jų, nors ir drebančia ranka, nelaimės ir kančias nuo vaikų pasiimdama sau. Tik ji viena pilna prasme rūpinasi vaikų likimu, gyvena jais ir, tik jos netekę pajuntam, kad motiną turėjome, kurios niekas kitas žemėje nebeįpakels. Pasaulis garbina jos vaikus, visai pamiršdamas ją.

Motina su giliu šypsniu lydi vaikus karjeros ir talento siekimo keliu, ji užmiršta, tyli ir kenčianti žmonijos heroję jautriai sutinka kiekvieną žinią apie žuvusių karių škaičių, apie nusikaltėlius paauglius vaikus, nes kiekviena motina žino, kad kiekvienas jų turi savo motiną, kuri auklėdama juos dėjo pagrindus idant ant jų atsiremtų visas būsimo žmogaus gyvenimas, jos vaiko, o kartu ir žmonijos laimė.

Tačiau didesnę kančią amžių būvyje likimas lėmė lietuvių motinai, kuri šimtmečius vergijoje išlaikė lietuvių, drauge su vyrais nuolat kovojo už tautiškumą, tikiybą ir už Lietuvos nepriklausomybę. Ir tik ji, mūsų lietuvių motina tegali geriausiai suprasti tą skausmą, kurį ji pergyveno rymodama prie žuvusio laisvės kovose jauno sūnaus savanorio kapo, būdama liudininkė į Sibirą tremiamų jos vaikų ir žiauriai nukankintų sūnų partizanų. Tad mūsų lietuvių motinai tebūna jai skirtą dieną reiškiamas

MOTINA — TAUTOS GYVENIMO RAMSTIS

J. MISKINIS

Lietuvės motinos, ar jos bus bolševikų pavergtoje Lietuvoje, ar Sibiro taigose, ar laisvojo pasaulio kraštuose, visur jos yra savo vaikų angelai sargai. Jos rūpinasi, kad vaikai būtų dori, kad neužmirštų savo gimtosios kalbos, kad bažnyčioje ir namie lietuviškai melstųsi ir kalbėtų.

Tiesa, svetur gyvenanti motina dažnai yra užimta ištisas dienas darbovietėje. Grįžus namo, jai yra labai sunku prisiversti ir atsidėti grynai motiniškomis pareigoms. Bet jai visa tai nebus taip sunku, jeigu nuo-

lat prisimins, kad jos motiniška misija yra labai aukšta ir kilni, kad nuo jos tinkamumo priklausys ir vaikų laimė ir tautos ateitis.

Nesvarbu, ar vaikas su motina drauge gyventų, ar jį skirtų nuo jos geležinė uždanga, ar šaltas kapas, vis tiek motinos dieną jis turėtų su ja susijungti savo kūdikiška meile ir karšta malda. Tą dieną bent valandėlei reikėtų užmiršti savo kasdieninius rūpesčius, nuo latinius užsiėmimus ir pagalvoti apie, iš kurios esame gavę ne tik gyvybę, bet išmokę ir pirmųjų žingsnių savo gyvenimo kely.

BALFo sandėlyje, paruošiant siuntinius Suvalkų Trikampyje gyvenantiems lietuviams: Jozas Mackevičius, Grožvyda Giedraitytė ir Amelija Balešienė.

V. Noreikos nuotr.

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Dabar staiga išgarsėjo Alex Haley romanas ROOTS — negras ieško giminės šaknų lig Afrikos, iš kur vergais atvežti protėviai... Savo ruožtu net daugelį amerikiečių pakurstė stropiai knistis į savas "šaknis". Dažnam norisi savo šeimos istoriją išvesti iš legendinių Mayflower Pilgrimų, laivu atplaukusių 1620 m. iš Anglijos. Nevienas ryžtasi sunkiam triūsui: išgriozti bibliotekas, daugybę senų dokumentų išlukštenti, kad surastų savo kilmės pėdsakus. Vieniems sekasi, kitiems tik nusivylimas. O kai kas jau ima piktintis tuo pasididžiavimu, susirįšant su Mayflower ar kokiais praeities žymiais politikais, mokslo ar meno žmonėmis. Nes Amerikoje daug judrumo, kelionių ir vietos keitimo, nepastovumo, ir daugelis lengvai pameta šeimas bei šaknis. Kiti yra išaugę prieglaudose ir jokių protėvių susekti nebegali. O visi nori būti lygiai garbingi.

• Ši tema tepakursto ir mus: visi esame ateiviai nuo Baltijos kranto, o mūsų "šaknys" yra net labai garbingos, tai puikus kraitis jaunajai kartai. Ypač Amerikoje dabartis taip žmogų apgožia, kad praeities ženklai greit dyla ir nyksta. Kas mums taip paprasta ir savaime žinoma, mūsų atžalynui teliks tik blyškios nuogirdos arba ir visai tuščias puslapis. O vis tiek daugelis mūsų įpėdinių, jau subrendę (ir mums išmirus) net godžiai domėsis "savo šaknim". Jau dabar tas identiteto klausimas gana jautrus. Ir pasijus nelaimingi — lyg iš kelmo išspirti, kad neturės žinių apie savo šeimos kilmę, apie protėvių gyvenimą Lietuvoje. Todėl labai ir labai pravartu dabar mum visiems surašyti savo šeimų žinias, kiek tik beatsimenam: datas, vietoves, vardai, giminės, tarmė, įvykiai. Tuomet vėliau nevienas mūsų atžalų ar giminių galės didžiuliotis, kaip tieji su Mayflower, jei turės ryši su kultūros herojais knygnešiais, su savanoriais, partizanais, Sibiro kankiniais, laisvės šaukliais antikomunistais, kovotojais pasiryželiais, kurie net gyvybės negailėjo... Todėl nedelskim užrašyti žinias, kurios vėliau bus tikrai branginamos.

• Ta prasme ir yra pagirtina, kad daugelis rašo atsiminimus ir leidžia knygomis. Kai kas kartais supeikia tuos smulkius aprašus, girdi, tai nereikšmingi, asmeniškai dalykai. Jei gyventume normaliai tėvyneje, tai būtų tiesa. Bet ypatingose sąlygose, tau-tai išblaškytai ir naikinamai — daug faktų tampa svarbūs. Juk tėvynę tironas viską naikina, stengias mūsų praeitį ištrinti, mūsų istoriją sužaloti, vietovardžius pakeisti. Tad visa, ką mes užfiksuosim — gali būti naudinga medžiaga, gal netyčiom viena kita detalė bus vertinga. Iš viso apie daugelį dalykų praeity mes stokojam smulkesnių, visapusiškesnių aprašymų. Pvz. ir II pasaulinio karo išpūdziai — kiekvienas vis ką naujesnio atskleidžia. Tad ir mes domėkimės "savo šaknim" ir raštu žymėkim faktus, kurie gali būti įdomūs vėlesnėm kartom.

aukščiausia pagarba ir meilė.

E. Čekienė

Diplomatijos paraštėje (6)

Vaclovas Sidzikauskas

'Saviveikla' Serbijoje ir Bulgarijoje

Belgrade buvo labai stiprios rusofilijos tendencijos. Serbų-Kroatų-Slovėnų karalija, taip pat tuo laiku jau ir Jugoslavija vadinama, kiekviena proga, ypač Ženevoje, rodė savo ištikimybę 'vieningos ir nedalomos Rusijos' idėjai. Už tai jos delegacija Tautų Sąjungoje 1921 m. rugsėjo mėn. balsavo prieš Pabaltijo valstybių priėmimą į Tautų sąjungą. Delegacijos pirmininkas Spalaikovičius, buv. Serbijos ministras carų Rusijai, ta proga pasakė Pabaltijo valstybėms nedraugingą kalbą.

Deleguodamas mane į Balcanus, Užsienio reikalų ministras V. Jurgutis pavedė man ir šiuos politinius uždavinius. Belgrade aš turėjau stengtis išgauti vyriausybės prielankumą Lietuvai, prašyti kad ji pripažintų Lietuvą de jure ir išsirūpinti Belgrade vyriausybės pasižadėjimą, kad ji neremtų Lenkijos eventualių pastangų gauti pritarimą teritorinėms pretenzijoms balandžio 10 d. šaukiamoj Genujos konferencijoje. Buvau priimtas Užsienio reikalų ministerio Ninčičo, su kuriuo buvau susipažinęs Ženevoje, taip pat Politikos departamento direktoriaus Jankovičo ir Rusijos be Pabaltijo valstybių reikalų referento Stojanovičo. Kai aš paliečiau Lietuvos pripažinimo klausimą ir nurodžiau, kad tai žymiai padėtų mūsų valstybių suartėjimui, Ninčičas pareiškė, kad jis ir jo bendradarbis Jankovič, nerėdami daug kitų reikalų, nebuvo teikę pakankamai dėmesio Pabaltijo valstybėms. Tik pereiktą žiemą jie buvo pasiuntę Rygon Stojanovičių, kuris atvežęs jiems kiek žinių apie Sovietų Rusiją ir Pabaltijo valstybes. Jugoslavija, sakė jie, iki šiol nėra pripažinusi net Suomijos. Jų vyriausybė dabar laikanti, kad atėjęs laikas sureguliuoti savo santykius su tomis valstybėmis. Ji turinti ypatingai daug simpatijos ir palankumo Lietuvai, kuriai - anot jų - simpatizuoja taip pat ir rusai, ir kad politika būsimo Rusijos atžvilgiu (jie buvo įsitikinę, kad bolševikinė valdžia Rusijoje yra tik laikina) sutampanti su Jugoslavijos politika. Jiems esą sunkiau nusistatyti dėl Latvijos, Estijos ir Suomijos. Lietuvos ekonominė padėtis, jų žiniomis, esanti gera - tęsė ministras Ninčičas - todėl Lietuvos pripažinimui de jure nesimata kliūčių. Tačiau, paskutinytis žodis priklausys ministeriui pirmininkui Pačiui, kuriam jis pažadėjo perduoti mano pareiškimą ir Lietuvos vyriausybės padėką už globą ir svetingumą, suteiktą Jugoslavijoje atsidūrusiems lietuviams. Ninčičas pažadojo tą klausimą sutvarkyti dar prieš Genujos konferenciją. Jis taip pat pareiškė, kad visais klausimais, kurie liečia Rusiją,

Rygos sutartį (Lenkijos ir Sovietų sutartis) ir Lenkijos ryšius, jo vyriausybė nedavė ir neduos jokių pažadų lenkams. Spalaikovičius nusistatymas Lietuvos atžvilgiu neturįs vyriausybės pritarimo ir į jo kalbą Ženevoje reikią žiūrėti kaip į jo asmenišką išsišokimą. Spalaikovičius jau esąs gavęs kitą paskyrimą ir daugiau nebūsiąs Serbų-Kroatų-Slovėnų delegacijos pirmininku Ženevoje. Ninčičui įteikiau notą apie mano padarytus patvarkymus Belgrade, Lippingo atšaukimą ir, jo paprašytas, čia pat Belgrade surašiau ir jam įteikiau išsamų memorandumą apie Lietuvos-Lenkijos santykius.

Barcelonoje Konferencijos metu susidraugavau su Jugoslavijos delegatu Abramavičium, Susisiekimo viceministeriu. Belgrade jis mane labai šiltai priėmė ir atvirai painformavo apie tuo pat laiku Belgrade vykusios Mažosios Antantės atstovų nutarimus. Politikos klausimai sakė jis, buvo kiek anksčiau aptarti Bukarešte ir dar būsią svarstomi Genujoje prieš konferenciją. Apie visą tai painformavau savo Užsienio reikalų ministeriją. Abramovičius automobiliu mane nusivežė į Serbijos gilumą, kur buvo statomas didelis geležinkelio tiltas. Ta kelionė su teikė man progą arčiau pažinti senąją Serbiją, kuri, pa lyginus su Lietuva, man tuomet atrodė aukštai civilizotas kraštas. Tos išvykos metu prisiminiau mūsų ministerio pirmininko inž. Ernesto Galvanausko pasakojimus apie Serbiją. Baigęs inžinerijos mokslus Belgijos Lieže, jis gavo darbą vienoje prancūzų kompanijoje, kuri tiesė geležinkelius Serbijoje. Kai kilus karui Austro-Vengrijos armija užėmė Serbiją, Galvanauskas drauge su Serbijos armija atsidūrė Montenegre, iš ten Marselyje. Persirgęs vidurių šiltine Marselio ligoninėje, nuvyko į Paryžių ir dirbo karo pramonėje, iki atvykusi į Paryžių Lietuvos delegacija Taikos konferencijai 1919 m. ji susirado ir pakvietė delegacijos nariu. Nuo to laiko jis vėl aktyviai įsijungė į Lietuvos politinį gyvenimą.

1922 m. kovo 19 d. iš Belgrado atvažiavau į Sofiją. Bulgarijos sostinė man padarė daug geresnį įspūdį, negu Belgradas. Jos panoramą domino Vitošo kalnas, bulgarų pasididžiavimas. Susitikau su Lietuvių komiteto pirmininku gen. Golubincevu. Iš jo sužinojau, kad Lietuvių komitetas Sofijoje susikūrė iš Konstantinopolio atvykus anksčiau mano minėtam Jokūbui Abramavičiui, buv. Konstantinopolio Lietuvių komiteto nariui, taip buvusiu Lietuvos igaliojimo Broniaus Blaviesčiūno sekretoriumi ir iždininku. Dar

prieš Konstantinopolį Abramavičius yra buvęs vieno ar kelių Krymo lietuvių komitetų nariu ar pirmininku. Numanydamas, kad atsistojęs komiteto prysakyje jis negaus Bulgarijos vyriausybės pritarimo bei pasitikėjimo ir kad tokiu būdu jo veikimas nebus pelningas, Abramavičius kreipėsi į gen. Golubincevą, kuris tuo metu jau buvo Gudų vyriausybės igaliojimo - taigi turėjo jau šią tokį vardą, ir prašė jį sutikti būti komiteto pirmininku. Generolas sakėsi sutikęs, tik negavęs Lietuvos vyriausybės pritarimo ir paramos, jis nei pasų nei vizų lietuviams neišdavinėjęs, o teikęs tik ki tokią pagelbą grįžantiems lietuviams tėvynės, ar persiuntinėjęs jų prašymus Blaviesčiūnui ar Lippingui. Todėl jokio archyvo aš iš jo negavau, jis atidavė man tik kelių Bulgarijoje gyvenančių lietuvių prašymus, kurių jis negalėjęs patenkinti. Man pasiteiravus, ar dar gali būti Bulgarijoje užsilikusių lietuvių, jis mane painformavo, kad čia jų dar gali būti nemažiau kaip du šimtai atkeltų su Rusijos daliniais iš Galipolio. Tačiau jis man negalėjo nurodyti nė vieno lietuvių pavardės, ir aš įsitikinau, kad tikrų lietuvių Bulgarijoje nebuvo likę, nes tie, kurie čia buvo atsidūrę, seniai iškeliavo į Lietuvą - ne vienas jų, neturėdamas pinigų, išėjo pėsčias.

Norėdamas pasitikrinti, daviau skelbimą labiausiai po stovyklą paplitusiam rusų laikraščiui 'Ruskoje Delo' ir drauge idėjau žinutę kronikoje. Neatsiliepė nei vienas lietuvis. Pas mane atėjo ir Abramavičius. Jis manęs maldavo, kad aš suteikčiau komitetui šią tokią kompetenciją, bent teisę pratęsinėti galios nustojusius pasus globoti per Bulgariją važiujančius, ar ten gyvenančius lietuvius ir t.t. Be to prašė, kad tai aš praneščiau ir Bulgarijos vyriausybei. Čia taip pat paaiškėjo, kad komitetas išdavinėjo pasus buvusiems Vrangelio armijos karininkams rusams, kurie su tais pasais galėdavo vykti ne tik į Lietuvą, bet taip pat į Čekoslovakiją ir Austriją. Keletas beplėšikaujančių, tariamų Lietuvos piliečių, buvo suimti Vienoje. Ištyręs visą padėtį, įteikiau gen. Golubincevui raštą, kuriame pa brėžiau, kad Lietuvos vyriausybė nėra suteikusi ir ne suteiks Komitetui jokios oficialios ar oficiozinės kompetencijos ir kad Komitetas neturi teisės atstovauti Lietuvos vyriausybei, išdavinėti pasus bei visas. Apie tai aš notifikavau Bulgarijos vyriausybę ir, be to, tuo reikalu kalbėjau asmeniškai su Bulgarijos Užsienio reikalų ministeriu Dobrevu. Pastarasis reišė pasitenkinimą, kad tas visas reikalas išaiškintas ir likviduotas, nes ir

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE SPECIALUS VAJUS

• Šio vajeaus sąlygomis galima apsidrausti tik Class V-2 — tai yra viso amžiaus apdrauda, kuriai mokesčiai mokami per 20 metų. Apdraudos dydis — \$2,000 arba \$1,000.

• Apsidrausti gali visi nuo 1 iki 70 metų amžiaus.
• Sveikatos patikrinti nereikia.
• Šio vajeaus metu apsidraudę gauna 45% nuolaidą nuo pirmųjų metų mokesčių ir 10% nuolaidą nuo sekančių 19-kos metų mokėjimų.

• Po trijų metų garantuojama paliudymų pinigine vertė (Cash Surrender Value) ir apmokėta apdrauda (Paid-Up Value).

• Šia apdrauda turi teisę pasinaudoti SLA nariai, jų šeimos, taip pat ir jų prieteliai ir lietuvių draugai.

• Norint apsidrausti, reikia kreiptis į savo Kuopos Finansų Sekretorių arba organizatorių telefonu ar laišku. Jis jums įteiks užpildyti ir pasirašyti supaprastintą Non-Medical aplikaciją. Taip pat sumokėkite Finansų sekretoriui pirmųjų metų mėnesinius arba metinius mokesčius.

• Įsirašyti į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra dabar geriausias laikas.

• Mums visiems reikia didesnės gyvybės apdraudos, kadangi viskas nuolat brangsta.

• Apdrauda pradės galioti nuo sekančio mėnesio pirmosios dienos, kai SLA Centras jūsų aplikaciją bus approbavęs ir gaus jūsų pirmuosius mėnesius arba metinius mokesčius.

• Jeigu Finansų sekretoriaus arba organizatoriaus adreso neturite ir jeigu jūsų apylinkėje SLA kuopos nėra, prašoma kreiptis į SLA Sekretorę:

Mrs. G. Meiliunas
Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

(13-18)

jis turėjęs nemalonių žinių apie Komitetą ir jo darbus. Mano notos turinį jis žadėjo tuojau pranešti atitinkamoms Bulgarijos įstaigoms. Vėliau peržiūrėdamas pasų archyvą Konstantinopolyje pamatė, kad Abramavičius visai nebuvo Lietuvos pilietis. Iš Konstantinopolio pasiunčiau notą Bulgarijos vyriausybei, prašydamas atimti iš Abramavičiaus, taip pat ir iš Millerio, buvusio Konstantinopolio Lietuvių komiteto nariu, dabar gyvenančio Sofijoje, lietuviškus pasus ir juos atsiųsti man į Berną.

Bulgarijos ministeriu pirmininku ir Užsienio reikalų ministeriu tuo laiku buvo savo radikalumu ir nepaprasta energija plačiai žinomas Stambuliskis (netrukus nužudytas), o jo pavaduotoju - ministras Dobrevas. Stambuliskio neradęs Sofijoje, buvau priimtas jo pavaduotojo. Jį painformavau apie mano žygius, liečiančius Sofijos Lietuvių Komitetą ir pareiškiau, kad iki bus sutvarkyti diplomatiniai santykiai tarp Bulgarijos ir Lietuvos, Bulgarijoje esančių lietuvių globa pavesta Berno atstovybei. Ta proga aš jam pastebėjau, kad Lietuvos vyriausybė nori užmegsti diplomatinis santykius su Bulgarija ir kad tam reikalingas Bulgarijos pripažinimas Lietuvos Valstybės de jure. Dobrevas sakė nematęs jokių kliūčių pripažinimui netrukus įvykdyti, tik tam esąs reikalingas viso Ministerių Kabineto sprendimas. Jis žadėjo artimiausiam Kabineto posėdžiui pateikti Lietuvos pripažinimo de jure klausimą ir Kabineto nutarimą pranešti per Bulgarijos Atstovybę Berne. Jo pasiūlytas, aš per

jį tuo pačiu reikalu įteikiau notą ir Stambuliskui. Kalbėjau taip pat Vilniaus ir santykiu su Lenkija klausimais ir jam įteikiau atsivežtą dokumentaciją bei informacines literatūras.

Čia paduodu tą laikų politinei padėčiai Balkanuose pa vaizduoti ištrauką iš mano oficialaus raporto Užsienio reikalų ministerijai Kaune: 'Bulgarijos ministras pirmininkas yra savo rūšies diktatorius, radikalinės smulkiųjų ūkininkų partijos lyderis, jis stebina visus savo drąsiais sumanymais ir radikalinėmis reformomis. Kitų valstybių atstovai tokia jo politika nepatenkinti. Graikijos atstovas, su kuriuo man teko kalbėtis, Stambuliskio žemės reformą vadiną bolševikiška. Taikos sutartimi Bulgarija tapo atskirta nuo Egėjo jūros ir net jos žemių dalis teko Serbijai. Su tokia padėtimi bulgarai nelengvai apsipras. Jau nūnai daroma viskas kas galima, kad gautų išėjimą į Egėjo jūrą: organizuoja ginkluotus sukilimus Graikijos valdomose Makedonijos ir Trakijos srityse, varo diplomatinę akciją. Suglaudus reikia pasakyti, kad karas neišsprendė Balkanus varginusių problemų. Balkanų politinis dangus kaip buvęs, likosi apsiniaukęs. Keliais žodžiais suminėsiu Bulgarijoje susispietusių rusų monarchistus. Jų labai daug - vien Vrangelio kariuomenės likučių priskaičiuojama apie 40 tūkstančių. Jie nusistatę, kad šis pavasaris turės nulemti jų likimą: arba jiems pavyks nuversti bolševikus, arba reikės apsiprasti su esama padėtimi ir rūpintis savo egzistavimu' (Nukelta į 5 psl.)

KŪRYBA IR MOKSLAS

MŪSŲ KNYGOS IŠEIVIJOJE VARGAI

Dr. JONAS BALYS

Pradėjome diskutuoti apie išeivijoj leidžiamas knygas. Tai geras ženklas — pirmiausia žodis, pasakum darbas. Iššūkį metė naujai paskirtas Kultūros tarybos pirm. J. Gaila savo pareiškimu, kad nesą prasmės remti naujų knygų leidimą, nes "kas gi tuos leidinius išpirks". Jau ir dabar esą "mūsų knygų sandėlių lentynos lūžta nuo neišparduotų knygų..." (žr. Draugas, kovo 26 d.). Dėl

Diplomatijos paraštėje...

(Atkelta iš 4 psl.)

tencija. Todėl jie susimobilizavo, sutraukė savo jėgas Varnos link ir paleido gaudus, kad kariuomenės vadovavimą paėmęs buv. vyriausiasis karo vadas Nikolaj Nikolajevič, kad pėstininkų inspektoriumi esąs gen. Denikinas, kavalerijos inspektoriumi - gen. Vrangelis ir kad netrukus prasidėsia karo veiksmai. Daro pastangų ton avantiūron ištraukti Lenkiją ir Pabaltijo valstybes. Tačiau jau pačioje Bulgarijoje ir Serbijoje prasidėjo gyva reakcija prieš tas rusų monarchistų machinacijas: buvo išeiktos interpelacijos Belgrado ir Sofijos parlamentuose ir tų šalių vyriausybės buvo priverstos pareikšti, kad jos niekuo neremsiančios projektuojamą žygį. Prietais net iki Vrangelio išsiuntimo iš Serbijos. Ryšiumi su tuo Bulgarijoj pasklido gandai, kad rusų kariuomenė ruošianti politinį perversmą Serbijoje ir norinti ten paskelbti karo diktatūrą. Tas sumanymas, reikia manyti, nebus realizuotas.

Mano pasikalbėjimuose su valdžios žmonėmis Sofijoje buvo prisimintas dr. Jonas Basanavičius, kuris pereito šimtmečio pabaigoje keletą metų praleido Bulgarijoj - Lom Palangoje ir Varnoje, kur ir šiandien turistams rodomas namas, kuriame jis gyveno. Yra ir jo vardo gatvė. Mane nustebino, kiek daug vienas žmogus gali padaryti dviejų tautų suartėjimui ir savo tautos išgarsinimui. Bet tam reikia būti Basanavičiumi. Sofijoj man plačiau atsidarydavo durys ir atsiverdavo širdys, kai užsimindavau apie savo tautietį, tiek daug gero padariusį bulgarų tautai, neseniai išsilaisvinusiam iš Turkijos okupacijos ir atkuriančios savo valstybę. Susitikęs po to su dr. Basanavičium Palangoje, aš jam papasakojau apie tokius gražius bulgarų atsiliepimus apie jį ir kaip tai man buvo malonu. Mačiau, kaip sunku jam buvo sulaikyti ašaras.

tokio biznieriško požiūrio į mūsų knygą išeivijoje jau teko pasisakyti Dirvoje (balandžio 14 d., nr. 15). Ten buvo pabrėžta, kad mūsų knygos turi rasti kelią į bibliotekas. Yra faktas, kad šio amžiaus pradžioje Amerikoje išleistų knygų Amerikos bibliotekose retai užtiksi, nors jos visos buvo išparduotos. Tegul jos dažnai ir nebuvo didelės vertės, vis dėlto tai mūsų kultūrinio gyvastingumo pasireiškimas. Kaip patekti lietuviškai knygai į bibliotekas? Galime nupirkti ir padovanoti, tačiau bibliotekos nevisados jas laikys: kaštuoja įrišimas ir sukatalogavimas (maždaug dvigubai, negu knygos kaina) ir bibliotekos vis skundžiasi vietos stoka lentynose. Daugiau galimybių, kad lietuviška knyga bus laikoma, jeigu biblioteka pati ją nupirks. O nupirks tada, jeigu kas skaitytojų jos pareikalaus (dažnai ir vieno pareikalavimo užtenka). Tačiau kad galėtų knygą nupirkti, biblioteka turi turėti visą eilę duomenų: Knygos autorius ir antraštė, leidėjas, išleidimo vieta (miestas) ir metai, puslapių skaičius, kaina ir adresas kam siųsti užsakymą. Kitaip užsakymas nepraeis per buhalteriją (Order Dept.). Kas daryti?

1. Pirmiausia mums yra reikalinga išeivijos knygų nuolatinė bibliografija. Turėjome "Knygų lentyną", bet A. Ružancovui mirus ji sustojo. Metraščio mums užtektų. Tačiau nauji bibliografijos rengėjai padarė fatališką klaidą, nepasilaikydami senosios jau išgy-

venusios "Knygų lentynos" antraštės, bet kasmet ją vis keisdami! 1966 m. buvo "Lietuvių išeivių spaudos metraštis", 1967 m. jau "Užsienio lietuvių spaudos metraštis", pagaliau 1969 m. liko tik "Spaudos metraštis". Bibliotekos kiekvieną antraštę sukatalogavo kaip atskirą leidinį. Paskum apsižiūrėjo, kad negerai: kam paklius į rankas, sakysim, 1967 m. metraštis, kaip jis susiras kitų metų metraščius? Todėl viena didelė biblioteka jau 1955 m. išėmė visus tris metraščius iš apyvartos, nes reikia perkatologuoti, kaip vieną seriją. Praėjo dveji metai ir niekas nejudė iš vietos. Gal niekas kataloguotojų nenori kišti pirštus į tą makalynę, o gal pas revizorių guli lentynoje, kai jis ar ji negali apsispręsti, ką daryti, kur ir antraštė, ir leidėjas nuolatos keičiasi. Gal išmes kaip "unmanageable pamphlets". Laikraščio ar žurnalo vardas yra jo "trade mark", už kurį kartais didelius pinigų moka. Jį reikia laikyti, bet ne kaitalio!

2. Kitas blogas pavyzdys. Pradėta buvo angliškai leisti atskiromis knygelėmis "Chronicle of the Catholic Church in Lithuania". Ir vėl klaida: užuot leisti tokia antrašte serijinį leidinį, kiekvienam Kronikos numeriui buvo duota skirtinga antraštė, pvz.: "From the Catacombs" (No. 4), "Christ behind Wire" (No. 5), "Out of the Depths" (No. 6), "Struggle for Survival" (No. 10), "We will not" (No. 11), "The Church in the Shadows" (No. 12) ir t.t. Ir kągi, kataloguotojai sukatalogavo kiekvieną knygelę atskirai. O kaip skaitytojas, į kurio rankas, sakysim pateks Kronikos

MOTINA

D. Tarabildienė

ALGIRDAS BUDRECKAS

MOTULĖ

O, motina, girdžiu aš tavo maldą,
Sapnuoju paliktus tėviškės namus.
Dažnai prabundu akyse su ašara,
O širdy daros neramu.

Regiu motulės sunkią dalia,
Žilos, prie vartų paliktos.
Kasdien mintyse ji vaidenas,
Kaip sunku man gyvenimo kelius...

Ir mirus esi man gyva,
Atrodai, kokią palikau.
O tavo meilė ir širdis tyra,
Liks nepamiršta, mylima.

Mama ir tėviškė — motulės mano,
Širdy rusena amžinai.
Praradom jas ir esame našlaičiai,
Plataus pasaulio tremtiniai.

No. 8 antraštė "The Church Suffering", susiras kitus numerius, kurių antraščių

jis nežino? Reikės vėl kada perkatologuoti kaip seriją ir galės išeiti taip pat, kaip su bibliografiniu metraščiu — iškris ilgam laikui iš apyvartos. Lietuviškas Kronikos leidimas yra tvarkoje, išėjo trys tomai ta pačia antrašte: "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika".

3. Lietuviškai knygai kelią patekti į bibliotekas užkerta tie autoriai ar leidėjai, kurie knygoje atspausdina "copyright" arba "all rights reserved". Tada reikia atlikti visus formalumus: užpildyti tam tikrą formą, pridėti knygos 2 egz., čekį \$6 sumai ir pasiųsti adresu: The Copyright Office, Library of Congress, Washington, D. C. 20559.

Jeigu šitas formalumas neatliekamas, autoriaus teisės pagal įstatymą nėra apsaugotos. Kadangi Copyright Office yra viena iš

(Nukelta į 6 psl.)

Juozas Kapočius Lietuvių Enciklopedijos ir daugelio vertingų knygų leidėjas yra geriausias pavyzdys, kad pavienis žmogus gali nuveikti tai ko ir valstybė nesugeba padaryti.

MŪSŲ KNYGOS...

(Atkelta iš 5 psl.)

Library of Congress istaigų, tai yra potvarkis, kad negalima pirkti už pinigų knygų, kurios turi įrašytą "Copyright". O knygai patekti į Kongreso Biblioteką yra labai svarbu: jos katalogo kortelės tada patenka į visą eilę spausdintų katalogų, kurie yra paplitę visame pasaulyje. Dėl įrašyto, bet nesutvarkyto "Copyright", Kongreso Biblioteka neturi P. Orintaitės "Liūdnai linguoja lelija", J. Gliaudos "Taikos rytas", A. Baranausko "Rudenys ir pavasariai", V. Alanto "Atspindžiai ūkanose" ir eilės kitų mūsų autorių veikalų, išleistų Amerikoje. Apie tai rašau spaudoje nebe pirmas kartas.

Kita svarbi biblioteka yra British Museum Library Londone, ji turi nemažą lietuviškų knygų. Kažin kodėl Bibliotheque Nationale Paryžiuje lietuviškų knygų labai mažai turi: arba niekas nenusiunčia, arba jų ten nelaiko. Mūsų tautiečiai Paryžiuje turėtų tuo susirūpinti. Vokietijos bibliotekos lietuviškas knygas laiko ir jų nemažą turi. Kai keliamės į naują butą ar namą, užuot išmetę lietuviškas knygas ir žurnalus, atiduokime jas bibliotekoms. Jei ir ne viską, bet vis ką pasilaikys (tas pareina nuo "recommending officer" nuomonės).

Lietuviškas knygas laiko universitetų ir vadinamos "research libraries", kaip Pensilvanijos universitetas Philadelphijoje, Kent State universitetas, Wisconsin universitetas Madison, Minnesota universitetas, Hoover Institution, Stanford, Calif., Indiana universitetas Bloomington, Ind., Toronto universitetas ir kt. Rečiau jas laiko "public libraries". Pvy. Cleveland Public Library senas lietuviškas knygas išmetė: radęs kataloge, norėjau parsisiųsdinti per "inter-library loan service" — atsakė, kad nebeturi. Reikalaukite, tai laikys. Išimtis yra New York Public Library, kuri turi daug baltų literatūros, senų leidinių.

Į mano aliarmą "Dirvoje" atsiliepė K. Bradūnas "Drauge" (balandžio 23 d.). Jis pritaria mano minčiai aprūpinti bibliotekas lietuviškomis knygomis, tik jaudinasi dėl mano "kreivos informacijos" apie Čiurlionio monografijos leidimą. Pirmiausia jis nutylėjo mano svarbiausį argumentą, kad "čia Amerikoje mes neturime gerų Čiurlionio paveikslų nuotraukų, be kurių visa kita bus tik plepėjimas". Dar blogiau — gali išeiti Čiurlionio kompromitacija. Negi prašysime paskolinti nuotraukas ar klišes iš

laiškai Dirvai

UŽMIRŠTI LB PRADININKO ŽODŽIAI

Esu LB steigėjas, rėmėjas, bėparyvis, bet stebėdamas jos veikimo metodus, pradedu jausti, kad mano tikėjimo viltys ima blėsti. Atrodo, jog savo tikslu pasistatyta nušluoti nuo žemės paviršiaus kiekvieną, kas drįs ištarti žodį "LB" nesusėjęs pagirti dabartinės vadovybės.

Ir, kai ateina Pasaulio Lietuvis, tai yra LB biuletenis, tai nieko jame nerasi, tik save giriant, o visus kitus ir visų veiklą peikiant. Ir čia pat stoja prieš akis gyvenimo tiesa ir Lietuvos himno žodžiai — Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia. Štai žodžiai LB pradininko, kūrėjo, kuris LB ateitį numatė jau tada, kai kitiems nei į galvą tokios mintys neatėjo. Antrojo PLB seimo išvakarėse prel. M. Krupavičius 1963 m. Lietuvių Dienų žurnale, 5 nr. taip pasisakė:

"Ar mes turime PLB? Tokios, kokia buvo sumanyta ir kūriama jos sumanytojų — VLIKO, neturime. Tai organizacijai priklauso šurpiai mažas lietuvių skaičius. Jau kuris laikas kai kurių žmonių sistemai dedamos pastangos Bendruomenę paimti į "savo rankas". Bendruomenė yra visų lietuvių, tad ir jos vadovybė turi būti visų pažiūrų lietuvių, o ne tik "herrenvolko", "ponų bajorų". Tas jos ėmimas į "savo rankas" pakerta kitų pasitikėjimą ir daugelį stumia nuo jos ir nuo bendradarbiavimo su ja. Į vadovaujamus organus turi būti renkami žmonės, žinomi savo darbais mūsų išeivijai, turį gerą vardą ir pasitikėjimą, nepaisant jų pasaulėžiūrinių ar partinių veidų. Ma-

Dresdeno ar Vilniaus? Esu beveik tikras, kad neduos. Beje, monografijos planuotojai "nusipigino" ir prašė Lietuvių Fondą tik (!) 10,000 dol. (anksčiau Kultūros tarybos planuose, kiek pamenu, buvo kita didesnė suma). LF Pello skirstymo komisija nutarė prašymą perduoti JAV LB Kultūros tarybai, kurios pirm. skelbia, kad knygų leidimo nereikia remti. Tad tuo pačiu visas reikalas atidedamas "neribotam laikui". Aš sutinku, kad gera Čiurlionio monografija anglų kalba būtų geras dalykas, tik nematau galimumo tai įvykdyti. Darykime tai, kas yra įmanoma.

niau ir tebemanau, kad labai klaidinga galvoti, jog mano partijoje ar grupėje vieni angelai, o Petro ar Jono vieni velniai. Klaidinga, taip pat ir žalinga galvoti, kad išrinktasis į aukštą vietą, tampa už visus išmintingiausias, padarius jam koki priekaištą ar pastabą dėl jo padarytos klaidos, laiko pasikėsinimu ne tik prieš jį, bet ir prieš tą organizaciją, kuriai jis išrinktas vadovauti. Tokios pastabos nėra lazdos. Lazdas nusidrožia ir jomis pats save išsivanoja toks vyras savo klaidomis. Bendruomenė serga sunkia avitaminoze. Jai reikia vitaminų. Kai kuriuos čia nurodžiau. Jie gali ją pastatyti ant stipresnių kojų ir padaryti jos darbą gyvesnį ir sėkmingesnį."

Tai prasmingi ir autoritetingi žodžiai, kuriuos LB vadovybė turėtų priimti dėmesin ir jais vadovautis, kad LB nejaustų pusbrolių ar pusseserių, o jungtų visus kaip mielus brolius lietuvius.

A. R.

SVASTIKA NEBUVO "ISODINTA" Į NUOTRAUKĄ

Jūsų redaguojame laikraštyje (1977 m. balandžio 21 d.) parašyta, kad nuotraukoje apie demonstracijas prieš Jaunimo Centrą yra "garsųjų fotografų pagalba" isodinta svastika. Kadangi tą demonstraciją nuotrauką dariau aš, tvirtinu, kad nacių svastika tikrai dalyvavo demonstracijoje, ir nėra nuotraukoje isodinta, kaip tvirtinate savo redaguojame laikraštyje.

Vyt. Jasinevičius
Chicago

Red. pastaba. Dirvoje paskelbta informacija, kaip p. V. Jasinevičius galėjo matyti, buvo citata iš Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės pranešimo visuomenei.

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN
OR
1ST CLASS SKILLED
HELP FOR A MEDIUM SIZED
STAMPING PLANT
TOOL and DIE LEADER
TOOL and DIE REPAIRMAN
MACHINE REPAIRMAN
MILLWRIGHTS
JOURNEYMEN
ELECTRICIANS
(CITY LICENSED)
QUALITY CONTROL
INSPECTOR
ALL MUST HAVE AUTOMOTIVE
STAMPING EXPERIENCE.
ALSO PRODUCTION SUPERVISOR
WITH AUTOMATIC AND COIL
FEEDER EXPERIENCE.
APPLY TO:
RENMUTH, INC.
9111 Schaefer
Detroit, Mich.

(18-27)

andré duval

šios dienos grožio salionas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrengimai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo &
Styleset \$3.45
not \$7.50

HAIRCUTTING \$3.45
from only not \$7.50

BLOWER CUT & STYLING, only \$7.95
not \$15

Marie Ames
SOFT VELVET
Perm
\$12.50
not \$17.50

Frosting \$17.50
not \$30 cup
or
cap

Sale of Beauty \$7.95
Special — the famous
Vita Perm. complete
with cut.

Incl. cut
UniPerm \$14.95
The great new wave
that's pre-programed
for beautiful results
every time \$30.00 at
most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15
The marvelous No Set Perms, from only \$10
by Hibner, Helene Curtis.

No rollers, no pin curls, ever again!
Jeigu jūs dar nebandėte mūsų salono, jūs prarandate puikų grožio pažinimą. Nieko nėra ką jūs galėtumėte prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Yra kукlus 30 c. papildomas mokestis
visai sumai.

Pentadienį ir šeštadienį 50 centų daugiau.

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700,
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's Lake Shore Blvd.

WEST
• Opposite Southland, 845-3400
• Opposite Westgate, 333-6646
• Parmatown, 884-6300
• Sheffield Center Lorain 233-7211 233-8020
Elyria 324-5742

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING
Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS AUTOMATIC OPERATORS

NATIONAL ACME & Conomatics, 6 and 8-spindle machines. Also 4-high vertical Conomatic cut-off machines.

Only experienced operators with setup knowledge will be considered.
Openings on second shift.
Top wages plus incentives.
Paid hospitalization including dental and prescription drugs.
Life insurance-health and accident benefits.
Paid holidays-vacation pay (plus bonus).
Night shift bonus.

Apply in person:

CHAMPION COMMERCIAL INDUSTRIES, INC.
4010 EAST 116th STREET (OFF HARVARD)
CLEVELAND, OHIO

An Equal Opportunity Employer

TORONTE RUOŠIAMAS KETVIRTASIS TEATRO FESTIVALIS

ALFONSAS NAKAS

Sakau ruošiamas, kai, iš tikrųjų, jau paruoštas ir bereikia tik sukviesti žiūrovus. O su žiūrovų kvietimu, bent iš Jungtinių Valstybių, jau gerokai pavėluota. Tad skubu su besidominčiu skaitytoju pasidalinti informacija, kurią festivalio rengėjai man prieš porą dienų pateikė.

Ketvirtąjį Teatro festivalį rengia Kanados I.B. krašto valdybos kultūros komisija. Tai komisijai vadovauja nepaprastos energijos moteris, Hamiltono Lietuvių dramos teatro Aukuro vadovė, aktorė ir režisierė Elena Kudabienė. Kiti komisijos nariai, kurie irgi neša festivalio rengimo naštą, yra Ada Petraitienė, Gertruda Repšienė ir Antanas Mingėla.

Į festivalį buvę kviesta 15 JAV ir Kanadoje dar gyvų dramos vienetų, bet dalyvauti sutiko tik 5 — du kanadiškiai ir trys iš JAV. Jeigu dalyvaujančių vienetų skaičių laikyti teatrinės veiklos gajumo rodikliu, tai nebūtų pagrindo nuliūsti: pirmajame festivalyje dalyvavo 6 dramos kolektyvai, antrajame — 4, trečiajame — tik 3, o dabar, va, tik vienu mažiau, negu pirmajame. Bet apie tikrą festivalio sėkmę ar nesėkmę patirsime tik jam praėjus. Patirsime, svarbiausia, iš dviejų dalykų: spektaklių meniškumo ir žiūrovų skaičiaus. Ne paslaptis, kad chigaiškiai festivaliai toli gražu neprogresavo. Turime viltį, kad renesansas prasidės Toronte, nes Toronte, Kanados lietuvių sostinėje, daugelis dalykų gražiau atrodo...

Festivalio vaidinimai ir kitos su festivaliu surištos

iškilmės prasidės gegužės 20 ir užsibaigs gegužės 29. Pamainomis viskas įvyks dviejose salėse: Prisikėlimo parapijos — 1011 Colege Street; ir Lietuvių namų — 1573 Bloor Street. Torontiečiai abi sales pažįsta, tad ir be mano aiškinimo eventualius svečius iš kitų miestų pristatys.

Kas, kada, kur ir ką vaidins?

Hamiltono Aukuras gegužės 20 Prisikėlimo parapijos salėje festivalį pradeda Balio Sruogos 3 v. lyrine drama "Pavasario giesmė". Veikalo režisierė Elena Dauguvietytė - Kudabienė. Vaidinimo pradžia — 7:30 val. vak.

Toronto Aitvaras gegužės 22 Lietuvių namuose stato Stasio Pilkos 3 v. komediją "Žemės rojus". Režisuoja Aldona Dargytė-Biskevičienė. Pradžia — 3:30 val. p. p.

Cicero Lietuvių jaunimo vaidintojų būrelis gegužės 28 Lietuvių namuose vaidina Krivino Runimo 2 v. dramą "Laisvės kaina". Režisuoja pats K. Runimas. Pradžia — 3 val. p. p.

Los Angeles Lietuvių dramos sambūris gegužės 28 Prisikėlimo parapijos salėje vaidina premijuotą Birutės Pūkelevičiūtės 3 v. dramą "Palikimas". Veikalo režisierė Dalila Mackialienė. Pradžia — 7:30 val. vak.

Chicagos Vytautos Didžiojo šaulių rinktinės meno kuopelės vaidintojai festivalio pabaigai gegužės 29 Lietuvių namuose stato Anatolijaus Kairio 3 v. komediją "Didysis penktadienis". Šį veikalą režisuoja Juozas Petrauskas. Vaidinimo pradžia — 4 val. p. p.

IV lietuvių teatro festivalio rengimo komitetas. Iš kairės: K. Mikšys, M. Kalvaitienė, L. Ranz, J. Simanavičius, I. Kairienė, kun. J. Staškus, A. Mingėla, G. Repšienė, A. Jučienė, E. Kudabienė ir V. Ignaitis. (Nuotraukoje nėra: A. Petraitienės, D. Kuolienės ir A. Juozapavičiaus).

Gegužės 29, 7:30 val. vak. Prisikėlimo parapijos salėje prasidės festivalio pabaigutinių pobūvis. Jo metu pasižymėjusiems sambūriams bei paskiriems aktoriams bus įteikti festivalio žemėnys, o ir žymenų nelaimėjusiems bus iškilmingai padėkota. Kiekvienas sambūris čia dar pasirodys su 10 minučių programėle, įvyks aktorių susipažinimas, diskusijos apie festivalio vaidinimus, režisierių pasitarimas, kur rengti sekantį festivalį. Bus šilta vakarienė, o po oficialios programos ir šokiai.

Festivalio bilietų kaina nustatyta žema: 4 dol. suaugusiems, po 2 dol. jauniui. Taip daroma, kad pinigė pusė nebūtų žiūrovams kliūtimi vaidinimus lankyti. O išlaidų susidarys labai daug. Didžiausios biudžeto dalies pareikalaus aktorių iš kitų miestų atvežimas, ypač Los Angeles sambūrio atlaikdinimas. Užtat festivalio rengėjai visuomenę prašo aukoti ir būti dosnia. Aukų iš kai kurių Toronto ir Hamiltono verslo įstaigų bei paskirų asmenų jau gauta. Prašomi su aukomis ateiti ir iš kitur. Jas siųsti šiuo adresu: Antanas Mingėla, 183 Napier St., Hamilton, Ont. L8R 1S6, Canada.

Amerikos lietuvių kultūrininkai, diskutuodami teatro problemas spaudoje, daugelį kartų rašė labai pesimistiškai. Iš tikrųjų, šiaurės Amerikos lietuvių mėgėjų teatrui jau ne kartą rašyti nekrologai. Pesimizmui tikrai yra pagrindo, nes sceninių vienetų pastangas daugiausia žlugdo visuomenė, į vaidinimus nesilankydama. Bet didieji entuziastai nuo scenos nesitraukia, kad ir kažin ką. Kai pereitą rudenį Detroito lietuviai minėjo prieš trejus metus mirusią Zuzaną Arlauskaitę-Mikšienę, akademijos kalbėtojas Vytautas Alantas iškėlė tris išeivijos

teatro žvaigždes: velionę Z. Arlauskaitę, Elena Dauguvietytę-Kudabienę ir Dalilą Mackialienę. Gailavo, kad su Z. Arlauskaitės mirtimi trečdalis labiausiai scenai pasišventusių moterų nustojo. Bet žiūrint, tik ką paskelbtoje programoje ir vėl matome tris moteris, režisuojančias ir sambūriams vadovaujančias. Taip, Aldona Dargytė nėra tik vienkartinė, tik šiam festivaliui sceninį vienetą sulipdžiusi. Apie jos pastatymus jau ne kartą girdėjome. Ji su savo Aitvaru (ar kitokio vardo grupe, neprisimenu) buvo atsikridusi ir į Detroitą. Dieve duok, kad ir ji išaugtų į Kudabienei ir Mackialienei lygias partneres, kad nebūtų taip skaudžiai juntamas Mikšienės praradimas.

Balandžio 14 Tėviškės Žiburiuose Elena Kudabienė atsako į keletą žurn. A. Petraitienės klausimų apie IV Teatro festivalio ruošą ir apie lietuviško teatro problemas. Iškeldama teatro reikšmę, E. Kudabienė primena, kad (cituoju) "Festivalyje teatras pasirodys su savo darbais. Šis renginys kalbės apie mūsų mėgėjų teatro gyvybę, parodys, kad mėgėjų teatras gali rikiotis į tą pačią plotmę,

kaip ir mūsų dainos ir šokiai. Lietuviškas žodis, sakomas nuo scenos, turi būti jeigu ne pirmoje, tai bent lygiagretoje plotmėje."

Visaip marinama mūsų išeivija pilna ir gražių stebuklų. Vienu stebuklu reikia laikyti jaunimo patriotizmo renesansą, kurį neabejotinai sukėlė jaunimo kongresai. Nedaugelis prieš trejetą metų betikėjo, kad įvyks IV Teatro festivalis. O štai, jis įvyksta! Ir dar ne betkur, o Toronte, vienoj iš pačių gaivalingiausių lietuvių kolonijų. Toronte, kuris už keliolikos mėnesių globos V Dainų šventę. Šiame festivalyje lietuvių teatras laikys egzaminą. Atsi-prašau, egzaminą laikys visuomenė. Jeigu ji užpildys vaidinimų sales, scenos entuziastams duos naujų impulsų. Tai gal reikštų ir lietuviško teatro renesanso pradžią. Jeigu visuomenė ignoruos, pačios Kudabienės žodžiais — teatras išnyks. Į IV Teatro festivalį Toronte krypta išeivijos kultūrininkų akys.

GRINDERS

OD and/or Cutter Grinder. Experienced on drills and reamers. Profit sharing, no production rates, new shop, working hours open.

SALES CO.

HAYDEN TWIST DRILL

22822 GLOBE STREET

WARREN, MICH. 48099

313-754-7700

(18-24)

Dar galima gauti!

R. SPALIO

ROMANAS

'Mergaitė iš geto'

366 psl., kainavęs 5 dol., didelį pasisekimą sulaukęs skaitytojuose, per trumpą laiką buvo išparduotas. Liko dar nedidelis kiekis su mažais rišyklos defektais ir be aplanko, parduodant po 3 dol. Užsakiusiems tuoj išsiųsime.

IŠKIRPTI

Siunčiu 3 dol. ir prašau atsiųsti man R. Spalio romaną "Mergaitė iš geto".

Pavardė ir vardas

Adresas

ERELIŲ KUORAI

naujas Petronėlės Orintaitės
istorinis romanas

Dirva

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 8 dol. ir prašau atsiųsti knygą ERELIŲ KUORAI

Pavardė ir vardas

Adresas

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS DAINAVA

— stato —

ALOYZO JURGUČIO

dviejų veiksmų su prologu ir epilogu muzikinį veiklą

KULGRINDA

Libretas — Nijolės Jankutės

Dirigentas — Aloyzas Jurgutis

Režisūra — ZITOS KEVALAITYTĖS - VISOCKIENĖS

Dekoracijos — Adas Korsakaitės - Sutkuvienės

Apšvietimas — ŽIVILĖS NUMGAUDAITĖS

Baleto choreografija — JAUNUČIO PUODŽIUNO ir VIOLETOS KAROSAITĖS

SOLISTAI:

Margarita Momkienė
Audronė Simonaitytė - Gaižiūnienė
Roma Mastienė
Valentinas Liorentas
Vytautas Radvila

BALETAS:

Violeta Karosaitė ir Jaunučio
Puodžiūno baleto studijos šokėjai

ŽODINIO TEKSTO ATLIKEJAI IR ANSAMBLIO CHORAS, ORKESTRAS

LAIKAS: 1977 metais

Premjera — geg. 7 d. 8 val. vak. (šeštadienį)

Antras spektaklis — geg. 8 d. 3 val. popiet (sekmadienį)

VIETA: Marijos Aukštesniosios Mokyklos Auditorijoje, 6727 So. California Avenue

Bilietai: "Marginių" prekyboje, 2511 West 69th Street,

Tel. — Pr. 8-4585.

KAINA: \$9, 8, 7, 5, 4, 3.

'Pabaltijo valstybių laisvinimo frontas' ir... bombos

Balandžio 14 dienos naujiena, patekusi į rusų dienraščio "Novoye Russkoye Slovo" pirmąjį puslapį, stebina ne viena.

Sensacija tokia:

Paryžius, 13 balandžio. — Pedagogomomis bombomis su laikrodžio mechanizmu sužalotos Paryžiuje Prancūzų - Sovietų draugystės draugijos ir Sovietų knygyno patalpos. Pasikėsimas įvyko sekančią dieną po sovietų protesto dėl ankstesnių atentato prieš sovietines įstaigas Prancūzijoje. Bombos padarė medžiaginių

RIMAS DAIGŪNAS

nuostolių, bet žmonių aukų nebuvo.

Policijai pranešė telefonu nežinomieji asmenys, kad sprogimus atliko "Pabaltijo valstybių laisvinimo frontas". Buvo pranešta, kad rengiami nauji pasikėsimai.

Ši, kelių eilučių žinia stebina kiekvieną pabaltietį. Iki šiol pavergtųjų Pabaltijo valstybių laisvinimo veikla nebuvo surišta su atentato veiksmiais. Iki šiol nežinota, kad egzistuoja

toks "Pabaltijo valstybių laisvinimo frontas".

Ši staigmena, kurią rusų dienraštis patiekia be komentarų, pataria mus labai atsargiai vertinti padėtį. Tenka prisiminti garsius Maskvos Metro sprogimus, dėl kurių A. Sacharovas drąsiai ir viešai apkaltino... KGB įstaigą. Už tai jis buvo įspėtas. Maskvos prokuroras pagrasino garsiam di-

sidentui kalėjimu, bet reikalas ir pasibaigė. Matyti A. Sacharovo žinios buvo netoli tikrumo. Kitu atveju ir KGB reakcija būtų kita.

Maskvos Metro bombos, sako A. Sacharovas, turėjo mesti šešėlį ant disidentų reputacijos, suponuoti apie juos visuomenei pavojingo elemento garsą. Juk klasikas yra Nerono pavyzdys. Romos imperatorius ir tiromas apkaltino krikščionis padegus Romą. Tas kaltini-

mas buvo akstinas persekioti ir naikinti krikščionis visoje Romos imperijoje.

Istorija neretai kartojasi. Seni, muziejų dulkėse paslėgti triukai, kartojami.

Imant šį Paryžiaus bombų epizodą, matome, kad laisvės bylai iš tų bombų naudos nėra, bet didelė yra iš tų bombų nauda kiekvienam pabaltiečių kaltintojui, kuris norėtų laisvės kovotojus apšaukti ir apšmeižti visuomenei pavojingu elementu.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI

SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS

FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-4201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1634
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6530
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N.Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

DIPL. TEIS. KAZIMIERA KASAKAITIŲ AMŽINYBĖ PALYDĖJUS

IGN. ANDRAŠIŪNAS

Išnyksiu kaip dūmas, neblaškomas vėjo,
Ir niekas manęs neminės...

Tais žodžiais Maironis išreiškė liūdesio nuotaiką, kurioje atsispindi gyvenimiškoji įtampa tarp asmens ir tautos.

Asmens prigimtis turi didelius polinkius išlikti tautos gyvenime. Asmens gyvenimo turinys yra kupinas gerais norais ir našiais darbais, kurie išreiškia jo indėlį tautos gyvenime.

Tautos prigimtis linkusi asmenį priimti į savo tarpą. Tauta sudaro tinkamas sąlygas asmeniui išugdyti savo pozityvias savybes. Asmuo savo kūrybiniais ir visuomeniniais darbais įsijungia į tautos kūrybinio darbo lauką ir jame palieka savo gyvenimo eisenos įmintus pėdsakus. Ir kai asmuo iš savo tautos gyvenimo biologiškai pasitraukia, liekti jo įminti pėdsakai socialiniame tautos ir jo generacijos artimųjų bendravime. Asmens egzistencijos esmė, tai įtampa tarp asmens ir tautos.

Labai dažnai ši įtampa pavirsta į dernią harmoniją ir į atvirą bendradarbiavimą su tauta. Tai įvyksta tada, kai asmuo atiduoda, ką gali, o tauta jo indėlį palaiko savo atminime kaip dalį tų kūrybinių darbų, kuriuos organizuoja jo bendraamžiai ir pina gražių darbų vainiką, kurį yra pradėjusi pinti ankstesnė generacija ir į kurį sudės savo įnašą ateinanti generacija.

Šis natūralus asmens ir tautos santykiavimas yra aukštesnis tautos kultūros padaras. Tai yra ryškus rodiklis, kad tauta kuria savo istoriją ir ją išgyvena. Tokie tautoje ir mirusieji gyvena. Jie gyvena savo tautoje savo įneštu indėliu, savo originaliom spalvom, kurios praturtino jų generacijos veidą.

Prisiminti Kazimierą Kasakaitį tenka tiems, kuriuos jis aplenkė kelyje į amžinybę ir kurie, tarsi uždelsė iškeliauti tik tam, kad būtų kas liudija apie iškeliauvusius.

Tuos liudijimus apie dipl. teisininką Kazimierą Kasakaitį patiekė atsisveikinimo metu Mažeikos & Evans koplyčioje š. m. balandžio mėn. 11 d. šie jo buvusieji artimieji, draugai ir bendradarbiai: Korp! Neo-Lithuania — pirmininkas Zigmas Mikužis, Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio — vicepirmininkas Antanas Kalvaitis, Balfo — Centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė, Lietuvių Teisinių Draugijos vardu — Jonas Našliūnas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus pirmininkas — Adolfas Švažas, Pedagoginio Lituanistikos Instituto direktorius Aleksandras Dundulis, PL Instituto studentu vardu — stud. Radutis Orentas, Lietuvių Tautinių Namų vardu — Mečys Valiukėnas, Istorikų Draugijos vardu — pirminkė Alicija Rugytė ir Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko apylinkės pirmininkas — Romas Tervydis.

Atsisveikinimo kalbose, kalbėtojai išryškino, kad Kazimieras Kasakaitis buvo gimęs 1903 metais vasario mėn. 17 d. Nure prie Bugo upės Lenkijoje. 1922 m. baigė gimnaziją Varšuvoje. 1923-27 metais studijavo Lietuvos universitete, Kaune, teisės mokslus. 1927 metais išlaikęs nustatytus teisės fakulteto egzaminus gavo teisininko diplomą. 1924-1927 metais buvo Centrinės Valstybės bibliotekos knyginkas. 1927-35 metais vidaus reikalų ministerijos referentas. 1933-1935 me-

tais Kauno miesto ligonių kasų valdytojas. 1935-1940 metais socialinės apsaugos inspektorius. 1941-44 metais socialinio aprūpinimo direkcijos viršininkas. 1944 m. VII. 31 pasitraukė į Austriją. 1949 m. XII. 13 emigravo į JAV.

Besirūpindamas emigracijos ir socialinės globos reikalais 1929 m. paruošė emigracijos įstatymą; 1929 m. Lietuvai atstovavo Tarp-tautinėje darbo konferencijoje Ženevoje. 1931 m. komandiruotas 3 mėn. į Pietų Ameriką (Argentina ir Brazilija) vietoje susipažinti su lietuvių emigrantų būkle.

Be to, dalyvavo Pabaltijo valstybių konferencijose Rygoje, Tartuose ir Kaune. Socialinės globos klausimais paruošė socialinės globos įstatymo projektą. Kartu su R. Skipičiu, J. Grigolaičiu ir Vanagu-Simonaičiu 1931 m. įsteigė Draugiją užsienio lietuviams remti. 1931-39 m. buvo tos draugijos centro valdybos narys. 1926-27 stud. Korp! Neo-Lithuania valdybos sekretorius. 1954-55 m. Chicago Lietuvių tautinio Akademinio Sambūrio pirmininkas. Nuo 1968-1977 m. balandžio mėn. 8 d. buvo be pertraukos minėto Sambūrio pirmininku. 1956 m. buvo Chicago Lietuvių teisinių draugijos valdybos pirminkas.

Velionis Kazimieras Kasakaitis tobulai mokėjo: lenkų, rusų, prancūzų ir vokiečių kalbas. Kalbų mokėjimas jam suteikė pakankamai geras sąlygas savo specialybės klausimais pasireikšti spaudoje. Socialinės globos ir emigracijos klausimais rašė Lietuvos Aided, ūkininko Patarėjui, Mūsų Rytojais ir kituose laikraščiuose.

Iš profesijos Kazimieras Kasakaitis buvo teisininkas. Bet pagal savo prigimtines savybes jis mėgo visuomeninį darbą. Visuome-

A. A. Kazimieras Kasakaitis

nis darbas yra tampriais ryšiais suaugęs su pedagogika. Pedagoginėje dirvoje didžiausią veidmenį tautai kultūrinti, tautinei kultūrai prisiminti ir stiprinti atlieka pirmoje eilėje humanistinės profesijos žmonės. Prie humanistinių mokslų priskirtina ir teisė. Teisininkas K. Kasakaitis nuėjo į valstybinį aparatą. Tačiau jis taip pat įsijungė ir į visuomeninį darbą, likdamas ištikimas šios generacijos idealistiniam visuomeniškumui. Atsikėles į Naujojo pasaulio kontinentą, šalia duoninio darbo, kuris visais požiūriais galėjo jį degraduoti į pilkųjų darbininkų masę, o vis dėl to, jis liko išimtinai lietuviškos išeivijos tarnyboje ir čia savo darbu ir auka prisidėjo prie lietuviškos išlaikymo.

Būdamas nuo 1968 metų iki savo žemiškos kelionės galo Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio pirminku, jo narių tarpe suorganizavo šimtininkus, kurie savo įnašais galėjo Pedagoginiam Lituanistikos Institutui kiekvienais, pradedant 1968 metais įteikti 1000 dolerių lituanistiniam švietimo darbui paremti. Jis ir jo vadovaujami vienminčiai padarė didelę dovaną tautos vertybių aruodui. Šį įdomų ir turiningą atsisveikinimą sumaniai ir įžvalgiai pravedė Korp! Neo-Lithuania valdybos narys Antanas Juodvalkis.

Š. m. balandžio mėn. 12 d. po gedulingų pamaldų švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Kazimiero Kasakaitio palaikus gausus jo draugų, gerbėjų ir bendradarbių bei dalyvių skačius palydėjo į šv. Kazimiero kapines. Ten jis atsigulė amžinam poilsiui greta savo gimdytojų. Palikom

jį šv. Kazimiero kapų lygumos ramybėje. Bėgamojo laiko sukeltos dulkės užklos praecities takus. Mūsų širdys bus gal būt vėl pilnos pavasario giesmės atbalis...

Susimąstymo skatinami, bandysime išvelgti į Kazimierą Kasakaitį kaip į vieną iš tos generacijos, kuri išaugo nepriklausomos Lietuvos valstybėje. Ir anot Reiner Maria Rilkes aštuntoje elegijoje paskelbtos minties žodžių, mirtis negali būti atskirimas, kad ji išlaisvina mus iš vergijos ir ribotumo, kad galėtumėm susijungti su begaline Visata, kur skrajoja dvasios, matančios sutvėrimo paslaptį visoje savo šviesoje ir nesibaigiamos laimės atmosferoje. Kazimieras Kasakaitis išėjo į antrą gyvenimo pusę, kurios negalima matyti, bet savo darbais jis paliko Lietuvai indėlį, kuris prisidėjo prie šviesos ir taurumo jį išugdžiusiam pamiltam kraštui.

CLERK

Typing inventory control, good with figures. Diversified duties with fast growing company. Good starting salary & benefits. Car necessary for your transportation. If you want to grow with us call 228-4010. (18-24)

DESIGNERS CHECKERS DETAILERS WELDING FIXTURES SPECIAL MACHINES AUTOMATION

FULL BENEFITS
OVERTIME
ENVENING INTERVIEW BY
APPT.
CONTACT PETE KRAYDICH
WALTONEN
ENG. SERVICE
966 LIVERNOIS
TROY, MICH. 48064
313-588-2043 (17-26)

WANTED EXPERIENCED MACHINE REPAIRMEN

Must be fully qualified to repair drill presses, lathes, mills, gear machinery, and make shafts and bearings as needed. Full benefit program & ample overtime opportunities.

MELLING TOOL CO.
145 W. MONROE ST.
JACKSON, MICH. 49204
1-517-784-3179 (10-19)

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija | Kauną, 1 naktis Maskvoj.

rugsėjo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR ANGLIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija | Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 — \$1,253, liepos 17-31 — \$1,253

SPECIALI DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR PRANCŪZIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija | Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Paryžiuje. Birželio 8 — birželio 22 — \$1,276

Kainon įeina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montreallio PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168

TELEF. (617) 969-1190
arba
1-800-223-7420
(prašyti kalbėti su "Pat")

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą kiek galint anksčiau.

PALAI DOTAS EUGENIJUS KRIAUCĖLIŪNAS

ANTANAS JUODVALKIS

Sunkios ir skausmingos vėžio ligos pakirstas, anks-tyvoje savo jaunystėje, su-
laukęs vos 19 metų, su šiuo pasauliu atsiskyrė Eugenijus Kriaučeliūnas. Eugenijus buvo gimęs Chicagos apylinkėje, Lemonte. Jo tėvai Irena ir dr. Leonas Kriaučeliūnai, žinomi visuomenės veikėjai ir lietuviško darbo dosnūs rėmėjai, nesigailėjo nei pinigų, nei pastangų išgelbėti savo mylimam sūnui. Jų pastangų ir pasiaukojimo dėka, gydytojų pranašautos gyvenimo 6 savaitės, buvo pratęstos iki dviejų metų, bet mirtin-gasis vėžys vistiek nebuvo nugalėtas.

Nežiūrint ligos, Geniukas baigė gimnaziją ir neaki-vaizdiniu būdu buvo pradėjęs studijas Purdue univer-sitete.

Eugenijus mirė 1977 m. balandžio 17 d. tolimajame Texase, pakeliui į Housto-no ligoninę. Palaidotas ban-džio 20 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, šalia savo senelių.

Mažeikos ir Evans laido-tuvių namai nepajėgė sutal-pinti gausių lankytojų ir norinčių pareikšti mirusiam Eugenijui paskutinę pagar-bą, o turėjo pasitenkinti trumpu stabtelėjimu ir pa-garbos pareiškimu.

Šeimos pageidavimu, vie-toj gėlių, buvo aukojama vėžio tyrimams ir nežiūrint to, koplyčia skendo gėlėse.

Trečiadienio rytą Euge-nijaus kūnas, gausios mi-

nios, buvo nulydėtas į Gimi-mo šv. Mergelės Marijos pa-rapijos bažnyčią. Bažnyčioje pamaldas laikė, prasmin-gą pamokslą pasakė ir į ka-pines palydėjo kan. Vaclo-vas Zakarauskas.

Pamaldų metu, giedojo solistai Dana Stankaitytė ir Jonas Vaznelis, vargonuo-jant muzikui Alvydui Vasa-ičiui.

Laidotuvių procesiją su-darė 175 automobiliai, išsi-tiesę per visą mylią. Tas parodė žmonių pagarbą ve-lioniui ir visai šeimai. Tokių gausių laidotuvių labai re-tai mūsųose pasitaiko.

Po laidojimo apeigų, ka-pinėse vienintelį atsisveiki-nimo žodį pasakė Kriauče-liūnų vardo Montessori na-melių vedėja J. Juknevičienė.

Graudu ir gaila buvo žiū-rėti į liekančius, širdgėlos ir skausmo pakirstus motiną Ireną, tėvą Leoną ir sesu-tes: Vidą ir Jolitą. Jų skau-smo niekas negali sumažinti, nei gražūs užuojautos pareiškimai, nei dalyvių gausa, nei dvasiškių mal-dos, tik visagalis laikas ap-ramins gailėsčio ir skausmo iškankintas širdis.

Tu, Eugenijau, labai trumpai svečiavaisi šioje žemėje ir nespėjai pajusti gyvenimo vingių ir kląstų. Tavo siela, kaip skaistus angelas, nuskrido prie Visa-galio sosto ir, tikime, Vieš-paties buvo priglausta.

Po laidotuvių, visi daly-viai buvo pakviesti užkan-

džiams, kurių metu dr. Leo-nas Kriaučeliūnas išreiškė padėką. Jo žodį duodame iš-tisai. —

"Nepaprastai sunku kal-bėti šia skausmo ir liūdesio perpildyta proga. Ir kokia gyvenimo ironija: tėvui rei-kia laidoti sūnų. Skaudu sū-nui laidoti tėvą ar motiną, bet nepalyginamai daug skaudžiau ir sunkiau laidoti vos gyventi pradėjusį 19 metų numylėtą sūnų. Jo mirtis ironiškai sutapo su šiuo gražiu pavasario laiku, kada gėlės ir medžiai skei-džia pirmuosius pavasario žiedus.

Dveji metai skausmo ir kančių. Sunku įsivaizduoti, ką turėjo išgyventi motinos širdis, kasdien, per 2 metus bežiūrint į besikankinantį, mirštantį vaiką.

Šia proga aš noriu vi-siems nuoširdžiai padėkoti, kurie atėjote vakar ir šian-dien pasidalinti mūsų skau-smu šioje liūdesio valandoje. Ačiū visiems už maldas, užuojautas, gėles, o ypatin-gai už aukas vėžio tyri-mams, kad pagreitintų su-rasti priemonę šiai skaus-mingai ligai nugalėti. Ačiū gerb. kanauninkui V. Zaka-rauskui už maldas koplyčioje, bažnyčioje ir kapuose ir už prasmingus, paguodžian-čius pamokslus žodžius. Ačiū visiems gerb. kunigams, ku-rie atsilankėte į koplyčią ir šandien į laidotuves, ir už jūsų maldas už a. a. Geniuką.

Gili padėka mūsų mie-liams solistams Danai Stan-kaitytei, Jonui Vazneliui ir akomponiatoriui muzikui Alvydui Vasaičiui. Mes vi-sada liksime Jums dėkingi ir Jūsų neužmiršime.

Ypatingą padėką norė-čiau šiandien išreikšti dr. ir poniai Bobeliams. Mielas Kazy, Tu pirmas atėjai į pa-galbą mus skaudžiai nelai-mei ištikus. Su Tavo patari-mu ir rūpesčiu nuvežėm Ge-niuką ant neštuvų į Housto-ną. Pats, uždaręs ofisą, va-žiavai kartu. Tavo žodis Ge-niukui buvo šventas. Tu jam buvai ne tik gydyto-jas, bet ir tėvas ir draugas. Tavo ir MD Anderson ligo-ninės daktarų Samuels ir Sternberg dėka Geniuko gy-venimas prailgas iš 6 sa-vačių iki 2 metų.

Taip pat, nuoširdžiai no-riu padėkoti dr. Starkui už nepaprastai rūpestingą priežiūrą Palos Community ligoninėje.

Didelė padėka ir Tau, mielas daktare Žlioba. Ka-da vieną ankstų sekmadie-nio rytą Geniukas šaukė skausmuose, skambinau vi-sur, bet niekur negavau pa-galbos. Kada paskambinau Tau ir prikėliau iš lovos, tuoj nuvažiavai į ofisą ir davei vaistų skausmam su-mažinti, pridurdamas: ne-

žiūrint koks laikas būtų, jeigu tik galiu padėti — skambink.

Mes ir Geniukas visiems Jums esame ir būsime giliai dėkingi.

Taip pat reiškiu gilią pa-dėką visiems ir visoms, ku-rie skambinate ir rašote pa-guodos laiškus mano skaus-mo iškankintai žmonai, jai būnant Houstone, su ja da-linotės rūpesčiais ir ją guo-dėte. Jai buvo didelė mora-linė parama.

Nežiūrint visų pastangų ir rūpesčių, kovą su nepa-gydoma vėžio liga pralaimė-jome. Man ir šiandien pri-simena, pirmą kartą nuva-žiavus į Houstoną, dr. Sa-muels žodžiai: vilties ma-ža, 6 savaitės geriausiu at-

veju. Bandysiu chemotera-piją. Labai pavojinga. Duo-sim dideles dozes. Kitos iš-eities nėra. Vyks lenkty-nės: arba vėžys užmuš Ge-niuką arba mes įstengsim sunaikinti vėžį. Ir vyko lenkty-nės: chemoterapija sunaikino likusį sveiką or-ganizmą, bet neįstengė su-naikinti vėžio.

Taip užvertėm paskutinį trumpo, skausmu ir ašarom aplaistyto Geniuko gyveni-mo lapą.

Ačiū ir Tau Whitey ir Stanley Evans už rūpestin-gą patarnavimą Geniuko paskutinėje žemiškoje ke-lionėje.

Dar kartą visiems nuo-širdus Kriaučeliūnų šeimos ačiū."

Tautos Fondas ieško šimtinių

Prel. Jono Balkūno žodis per radiją

Jau 35 metai kai Lietuva pavergta. Bet mūsų meilė senajai tėvynei nėra suma-žėjusi. Ši penkiasdešimts devintoji sukaktis yra išeivijoje vieningai ir bendrai švenčiama. Aukos renka-mos tik išlaisvinimo reika-lams.

Bet ar laisvinam Lietuvą tik vieną dieną metuose? Ar numetę dolerį kitą, ga-lime ilsėtis ir laukti apčiuo-piamų rezultatų? Ne. Da-bartinė mūsų kova už laisvę yra nuolatinė, labai sunki, o kartais atrodo, kad ji beviltiška, kartais pasireiškia iš-sekimo bei nuovargio žy-mių. Bet nevalia sustoti.

Šiandien ieškome konkre-čių pavyzdžių, paskaitų ir dabarties siekimams moty-vų. Galime žvelgti į netoli-mą praeitį — į nepriklausomybės sukurtą laikotarpį. Ją kūrė taip neseniai mūsų tėvai dideliu pasiaukojimu ir nepalaužomu ryžtu. Rei-kia šiandien prisiminti tą laiką, kuriame subrandinta tautinė sąmonė kūrė kultū-rines, tautines, valstybines vertybes. Tai buvo gyveni-mas ta laisvės, nepriklausomybės ir savos kultūrinės kūrybos dvasia, kuri ir šian-dien jaučiama išeivijos iš-siblaškymuose, okupacijos sutemose, kalėjimų ir trem-ties kančiose ir naujų vilčių spindėjime. Tai Vasario 16-tos dvasia, netirpstanti lai-ko karščiuose, bet spindanti viltimi tautiečių sąmonėse, net didžiausiame tautos ne-rime. Vasario 16-tos laiko-tarpis yra šviesiausias lai-ko tarpis lietuvių tautos gy-venime.

Toj dvasioj nebokime, kad mūsų vedamos kovos padangė tamsėja ir, kad de-tantė šio krašto pragaištin-ga mūsų reikalams. Nelau-kime iš jų prošvaisčių mūsų idėjoms stiprinti. Grįžki-me prie 1918 metų savano-rių pasišventimo dvasios. Ji tesustiprina ir sujungia mus.

Vyriausias Lietuvos Iš-

laisvinimo Komitetas budi 32 metu, stovi tautos prie-šakyje, ir Tautos Fondo fi-nansuojamas, jungia tautą ir veda į išlaisvinimo žy-gius. Tautos Fondas išleides šimtus tūkstančių dolerių kraštui apginti nuo okupan-to pasikesinimų panaikinti jo teises į laisvą ir nepri-klausomą gyvenimą. Todėl, Tautos Fondas šaukia sava-norius šimtininkus jam pa-dėti sustiprėti ir užsitikrin-ti dar daugeliems metams gelbėti VLIKui kovoję už tautos išlikimą ir ištėsėjimą prieš sovietiską imperializ-mą.

Šimtininkai kasmet au-koja bent šimtą dolerių VLIKo žygiams. Šimtinin-kai yra tikrieji Tautos Fon-do nariai, kurie renka va-dovybę ir planuoja jo ir Vli-ko veiklą. Šimtininkai yra tikrieji avangardistai Lie-tuvos laisvinimo kovose. Šimtininkai yra tie savano-riai, viską aukoja ir visada būdi, kad VLIKas pildytų tautos jam duotą mandatą. Tautos Fondas dabar orga-nizuoja 500 šimtininkų, ku-rie kasmet ligi gyvos gal-vos paklotų ant tautos au-kuro šimtą dolerių ir užtik-rintų VLIKo ilgą gyvenimą ir Tautos Fondo išteklis jį finansuoti. Kviečiame visus sąmoningus lietuvius stoti į Tautos Fondo šimtininkus. Aukos siųsti į — Lithua-nian National Foundation, P. O. Box 21073, Wood-haven, N. Y. 11421. Aukoti galima ir dalimis metų bė-gy. Tėvynė šaukia visus. Išklausyk Laisvės Varpo balso: Oi skambink per am-žius vaikams Lietuvos, tas nevertas laisvės, kas negi-na jos!

NURSE—LPN. Nursing home for re-tarded children requires LPN on 3-11 shift. Alternate weekends free. Top salary and benefits. Lansdale area. Call 215-699-3549 for inter-view appt. between 11 a.m. and 5 p.m. (17-25)

METAL STAMPING SUPERVISOR Aggressive self starting individual to learn the business through the eyes of a supervisor. Our candidate should possess a working know-ledge of punch press operations and have 2 years supervisor experience. Salary commensurate with experi-ence. Send work experience to Crane Edmund Corp., P. O. Box 44, Butler, Ind. 46721. (17-19)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETIKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

NAUJOS KNYGOS

• **ENCYCLOPEDIA LITUANICA** Volume V. Edited by Simas Sužiedėlis and Antanas Kučas, Ph. D. Editorial Assistants Rita Kapočius & Mykolas Drunga. Published by Juozas Kapočius. Printed in the United States of America. Encyclopedia Lituanica, 395 West Broadway, South Boston, Mass. 02127. Library of Congress Catalog Number 74 — 114275. Tomo kaina 20 dol.

Penktasis tomas apima S, Š, T ir U raidas. Tai daugybė svarbių straipsnių, liečiančių istorinius, politinius, visuomeninius, literatūrinius, meninius, muzikinius ir kultūrinius faktus bei su jais surištus asmenis.

Aptariami šie ryškieji rašytojai ir poetai: Adolfas Sabaliauskas (žalia Rūta), Danguolė Sadūnaitė-Sealy, Kazys Saja, Stasys Santvaras, Jurgis Savickis, Ieva Simonaitytė, K. Širvydas, Balys Sruoga, Ignas Šeinius, L. Sutema, A. Tulys, Vaižgantas, Antanas Škėma, Antanas Strazdas, Julija Švabaitė ir kt. Pristatomi mokslo ir visuomeninio darbo žmonės: prof. A. Salys, prof. Pr. Skardžius, Alfredas Sennas, Antanas Smetona, A. Stulginskis, Leonardas Šimutis, M. Sleževičius. Plati Vilniaus universiteto istorija ir istorinis Lietuvos teritorijos aprašymas.

• **200,000,000 AND LITHUANIA** BY Algirdas Gustaitis. Leidinys 20 psl. Išleido Lietuvių Dienos, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029. Kaina pusantro dolerio.

Knygutė pilna sutrauktų žinių apie lietuvių tautą nuo seniausių laikų iki lietuvių susideginimų, protestuojant prieš Sovietų Rusijos okupaciją. Vertingas lietuvių kalbos medis, puikiai vaizduojantis lietuvių kalbos skirtingumą. Daugybė kitų vertingų žinių.

Knygutės pirmą laidą puikiai įvertino JAV ambasadorius Nepriklausomai Lietuvai dr. Norem, Lietuvos atstovas JAV-se Kajekas, Lenkijos karo attache Neprikl. Lietuvai pulk. Mitkiewicz, latvių spauda, lietuvių spauda įvairiuose kontinentuose.

Leidinėlis labai tinka jaunimui ir kitataučiams.

• **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (1886-1976)**. Tai šios organizacijos 90 metų istorija su santrauka anglų kalba. Parašė Vytautas Širvydas, Antanas Dir-

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

"13-SIOS LAIDOS" SUTIKTUVĖS

Lituanistinėse mokyklose jaučiamas geresnių skaitinių trūkumas, ypač aukštesnių klasių mokiniams.

Tik ką pasidžiaugėm Vinco Ramono "Dulkės raudonam saulėleidy" antra laida, o š. m. balandžio 22 d. Jaunimo Centro kavinėje sutikome debutanto-rašytojo Juozo Toliušio pasakojimų pyne — "13-ji laida". Knygą išleido LB švietimo Taryba su Lietuvių Fondo parama, o spausdino V. Vi-eikio spaustuvė.

Vakaronę pradėjo ir pravedė pats švietimo Tarybos pirm. Bronius Juodelis. Jis pasidžiaugė nauja dailiojo žodžio knyga, sveikino rašytoją Juozą Toliušį ir visus gausius vakaronės dalyvius. Apie rašytoją truputį biografinių bruožų pasakoko mokslo draugas Vytautas Bildušas. Apie Juozą Toliušį biografinės žinios yra gana kuklios, net nepateko į L. E. Sužinojome, kad gimė Kaune, o jaunystę praleido Klaipėdoje ir žemaitijoje. Ten ir mokslus pradėjo, o baigė tremtyje, Vokietijoje. Dabar gyvena Chicagoje ir daug dirba su skautais. Bendradarbiauja periodinėje spaudoje, ypač skautiškoje. Redaguoja "Skautų Aidą".

Rašytoja Nijolė Jankutė-Užubalienė kalbėjo apie pasirodžiusią Juozo Toliušio pirmąją knygą — "13-ji laida". Knyga parašyta lengvu ir gražiu stiliumi. Pasakoma apie jaunuolišką nerūpestingumą ir gimnazistų pokštus bei išgyvenimus. Tryliktoji abiturientų laida gimnaziją baigė bolševikų pirmosios okupacijos metu, prieš pat prasidedant karui, todėl ir išgyvenimų patyrė daug daugiau, negu kitos laidos. Nors knyga skiriama jaunimui, bet nemažesniu dėmesiu skaitys ir pensininkai, prisimindami prieš daugelį metų praleistas moksleivio dienas.

Ištrauką iš šios knygos skaitė V. Bildušas (Ar negalėjo rengėjai surasti porą studentų, kaip Ramono "Dulkių" sutiktuvėse?). Kadangi Juozas Toliušis su savo Tryliktoja laida debiu-

tuoja lietuvių grožinėje literatūroje, tad neapsiėjo be sveikinimų ir paskaitos ateičiai.

Sveikinimai išplaukė iš skautijos vadovų, nes ir pats debutantas yra aktyvus skautininkas. Sveikino V. Tallat-Kelpša, Irena Regienė ir Zigmas Jaunius.

Autorius Juozas Toliušis, humoristinėje formoje, pasakoko šios knygos pasirodymo aplinkybes ir užtikrino, kad visi knygoje aprašyti įvykiai yra tikri, tik pakeisti vardai. Dėkojo visiems prisidėjusiems prie šios knygos išleidimo.

Br. Juodelis, uždarydamas vakaronę, dėkojo visiems dalyviams, ypač skautijos darbuotojams už gausų dalyvavimą ir savo brolio parėmimą. Kvietė dalyvius įsigyti knygą, o autorius sutiko autografuoti. Susidomėjimas knyga buvo gana didelis ir paskutiniams net pritrūko.

POPIETĖ SU LITERATŪROS KRITIKU A. T. ANTANAIČIU

Lietuvių Moterų Federacijos Chicagos klubo ir Lietuvių Tautinių Namų paskutinė šio sezono kultūrinė popietė įvyko š. m. balandžio 24 d. LT Namuose. Popietę pradėjo Jonas Jurkūnas pristatydamas prelegentą, literatūros kritiką Algirdą Titų Antanaitį.

A. Antanaitis gimė 1927 m. Naujamiesčio valsč., Panevėžio apskr. Aukštesniuosius mokslus ėjo Panevėžio gimnazijoje, o bakalauro laipsnį iš komercinių mokslų įsigijo 1957 m. de Paul universitete Chicagoje. Lietuviškai visuomenei daugiau žinomas, kaip literatūros kritikas ir knygų recenzentas. Daug rašo lietuviškojo spaudoje meno, teatro ir literatūrinėmis temomis. Nevengia ir visuomeninių bei politinių temų. Suorganizavo satyros teatrą ANT-RA KAIMĄ ir tebėra ilgametis jo prievaizdas.

A. Antanaitis savo paskaitą apie pamirštuosius išeivijos rašytojus, pajavirino pasitalkinęs ANTRO KAIMO aktorius: Romą Stakauską ir Eugeną Būtėną.

Valandą trukusioje apžvalgoje, prelegentas priminė, kad duotoji tema — Lietuvių literatūra išeivijoje — per tokį trumpą laiką, negalima apžvelgti. Galima būtų bazuotis dešimčia geriausių tremties rašytojų ar geriausių knygų, bet kas vienam atrodo geriausia, kitam — ne. Galima būtų pasirinkti mėgiausius rašytojus ar knygas ir tas būtų gal ne taip toli geriausių, bet ir vėl tas mastas būtų tik asmeninis.

Kaip pavyzdį paminėjo poetą O. Milašį. Prancūzų vieni kritikai jį laiko vienu iš geriausių Prancūzijos poetų ir įrikiuoja į pirmąjį trejetuką, o kiti — iš viso nelaiko O. Milašiaus poetu.

Kad išvengti nesusipratimų, apsiribojo ne geriausiais kūrėjais, bet pamirštais tremties rašytojais. Paminėjo poetus ir rašytojus: Praną Gudaitį (Eugenijaus Gruodžio slapyvardžiu išleido poezijos rinkinį "Aguonos ir smėlis"), Praną Kožulį (Dulkės ežere, 1950 m.); Vladą Proščiūnaitę, Aušrą Bendoriūtę-Blekaitienę, Leoną Lėtą (tikras vardas Vytautas Adamkavičius), Leoną Švedą (gyvena Lenkijoje), Balį Gražulį, Adolfą Meką, Ireną Naudžiūnaitę-Joerg ir kitus.

Po paskaitos buvo paklausimų. Kadangi auditoriją sudarė išimtinai vyresnės kartos žmonės, tai dauguma klausimų sukosi apie jaunųjų poetų poeziją. Vyresnieji poetai prisilaikė ir rimto ir rimo ir turinio. Dabar jaunieji poetai, kaip ir

dailininkai, paberia keletą žodžių su daugtaškiais ir brūkšneliais, kuriuose nėra nei skambesio, nei turinio. Ar tai yra poezija? Prelegentas įtikinėjo, kad modernioji poezija yra taip pat gera, kaip ir klasikinė, tik reikia ją savaip suprasti ir pritaikyti, kaip lygiai yra gerų ir abstraktų paveikslų. Žiūrovas gali surasti ir spalvų žaismą ir turinį.

Pabaigoje Matilda Marcinkienė pasidžiaugė lietuvių kūrėjų dovana mums ir mūsų tautai, padėjo prelegentui, aktoriams bei visiems dalyviams ir pakvietė prie kavos puoduko toliau dalintis iškeltomis mintimis.

• **Chicagos Lietuvių Taryba** šaukia metinę konferenciją š. m. gegužės 7 d. 3 val. p. p. Chicago Savings and Loan Assoc. patalpose 6245 So. Western Ave.

Kviečiamos organizacijos ir visuomenė kuo gausiau dalyvauti.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

**PUIKIAUSIUS
KAILIUS**

rasite tik pas vienintelį
lietuvi kailininką
Chicagoje

**NORMANĄ
BURŠTEINĄ**

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

1977 EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ iš BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Vienos savaitės: Rugsėjo 21 — \$838.00
Rugsėjo 28 — \$838.00

Dviejų savaitių:

Gegužės 25 — \$1045.00 Rugsėjo 10 — \$1195.00
Birželio 15 — \$1158.00 Rugsėjo 17 — \$1158.00
Liepos 13 — \$1195.00 Gruodžio 21 — \$999.00
Liepos 27 — \$1195.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ
MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS —
PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9-5, penktadieniais nuo 9-7.
Šeštadieniais uždaryta.

PRICES ARE NEW, based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos sutvarkome reikalingus iškvietimo dokumentus.

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

MINĖS SUKAKTĮ

Jūrų šaulių švyturio kuopa minės savo veiklos dešimtmetį taip: gegužės 7 d. 7 val. vak. Kultūros Centre įvyks iškilmingas minėjimas, meninė dalis, banketas, vaišės ir šokiai. Dainuos solistė Prudencija Bičkienė, akompanuos Caryl Sisk, abi iš Chicago. Maitinimą gamins šaulės vadovaujamą Stasės Vičienės. Šokiams gros Rimo Kaspučio orkestras Romantika.

Stalai ir vietos užsukomos pas kuopos moterų sekcijos vadovę Angelę Šukienę, tel. 382-5730.

Gegužės 8 d., sekmadienį, 10:30 šv. Antano šventovėje už visus šaulius ir karius bus laikomos iškilmingos pamaldos. Šauliai organizuoti ir su vėliavomis dalyvauja pamaldose.

Amerikos ir Kanados šauliai ir svečiai kviečiami atvykti ir dalyvauti švyturio kuopos dešimtmečio minėjime, bankete ir pamaldose. Ypač lauktini iš artimesnių kolonijų, kaip kad Chicago, Cleveland, Windsor ir kitų.

IŠ DETROITO LIETUVIŲ KULTŪROS KLUBO VEIKLOS

Detroito Lietuvių Kultūros Klubas metinis susirinkimas buvo sušauktas šeštadienį, balandžio 16 d. šv. Antano parapijos patalpose. Susirinkimui pravedti klubo pirmininkas Antanas Musteikis pakvietė Joną Švobą pirmininku ir Vincą Tamošiūną sekretoriumi.

Klubas pirmininkas Antanas Musteikis savo pranešime atpasakojo praeitais metais nuveiktus darbus. Išdėstė kasos stovį, o vicepirmininkė Stefa Kaunelienė apie numatomus šiais metais atlikti klubo darbus. Klubas ir šiais metais daly-

vaus pavergtų tautų festivalyje ir Tarptautinio Instituto rengiamoje mugėje.

Revizijos komisijos aktą perskaitė Kazys Sragauskas. Pranešimai priimti ir valdybai už gerą darbą pareikšta padėka. Klubas 1977 metams perrinkta ta pati valdyba ir ją sudaro: pirmininkas — Antanas Musteikis, vicepirmininkai — Rožė Bilaitienė, Stefa Kaunelienė, Lidija Mingėlienė ir Jonas Švoba, išdėstė Jonas Švoba, išdėstė — Juozas Augaitis, sekretorius — Vincas Tamošiūnas ir valdybos narė — Bronė Vasiliauskienė.

Revizijos komisija: Alfa Gilvydis — pirmininkas ir Joana Švobienė ir Kazys Sragauskas — nariai. Atstovai į Detroito Lietuvių Organizacijų Centrą — Viktorija Norvilaitė. Po valdybos rinkimų buvo aptarti klubo reikalai ir numatomi ateityje suruošti renginiai. Renginių reikalas pavestas valdybai. Susirinkimui pasibaigus klubo ponios vaišino kavute ir pyragais.

SUPAŽINDINIMAS SU VEIKALU

Stasio Butkaus ir Jūrų "švyturio" šaulių kuopos balandžio 17 d. Dievo Apaizdos parapijos Kultūros Centre surengė supažindinimą su Kosto Jurgėlos parašyta ir LŠST išleista knyga Lithuania: The Outpost of Freedom. Į supažindinimą atvyko ne tiek daug, bet ir nemažai žmonių. Stasio Butkaus šaulių kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas knygos supažindinimo programai pravedti pakvietė kuopos vicepirmininkę Stefą Kaunelienę. Supažindinimui su šia knyga ji pristatė du prelegentus. Mokytoja Rita Garliauskaitė supažindino su caristinės Rusijos okupacijos laikotarpiu ir 10 minučių laikotar-

pyje pasakė daug ir įdomių iš tos knygos surankiotų žinių. Kun. Alfonsas Babonas supažindino su veikalo 2-ja dalimi. Ji lietuvių komunistinės Rusijos okupaciją. Jų pasakytų žodžių čia nekartosiu. Iš jų pasakytų žodžių galiu paminėti tik tiek: knyga įdomi ir lengvai skaitoma. Išvaizda graži. Reiktų ją ne tik sau įsigyti, bet ir pažįstamus amerikiečius aprūpinti.

Kuopos kanklininkės vadovaujant sol. Danutei Petronienei atliko meninę programą. Aida Petersonaitė pagrojo klarnetu ir vėliau prisijungus prie kitų 5 kanklėmis atliko 5 kūrinių. Jų du iš jų savo gražiu balsu buvo įsijungusi ir sol. Danutė Petronienė.

Stefa Kaunelienė pranešė, kad kanklininkės Ina Asminaitė, Aida Petersonaitė ir Asta Šepetytė, šiais metais baigė gimnaziją. Kanklių administratorė Emilija Kutkienė įteikė joms po dovaną — gintaro išdirbinį. Knygos komisijos pirmininkui Jonui Švobai Vincas Tamošiūnas įteikė LŠST centro valdybos dovaną — 5 Lithuanian: The Outpost of Freedom, knygas. Po supažindinimo sugiedojo visi Lietuvos Himną.

Knygos supažindinimo proga salėje buvo surengta, vietoje anksčiau minėtos parodėlės, tikra paroda. Ją sudarė Vinco Tamošiūno meno kūrinių — brangenybės ir Kazio Sragausko ir Jono Markaus-Maršalkovičiaus fotografijos. Paroda labai skoningai ir gražiai įrengta ir darė gražų vaizdą. Nežinau kuo būtų galima pateisinti tiek daug įdėto darbo tokiais trumpais parodai. Mažiausia ją reiktų laikyti savaitę. Parodoje buvo galima įsigyti ir knygų.

LOS ANGELES

LOSANGELIEČIAI IR LIETUVIŲ FONDAS

Los Angeles L. F. vajuos komitetas š. m. gegužės 14 d., 8 val. vak. šv. Kazimiero salėje ruošia balių, kurio programą atliks aktorės Dalilos Mackialienės vadovaujamas "Išlaisvintų Moterų" šešetukas. Po to šilta vakarienė ir nuotaikinga šokių muzika. Į balių iš Chicago atvyksta L. F. pradininkas dr. Antanas Razma su ponija, o iš Clevelando L. F. Tarybos narė Milda ir dr. Edmundas Lenkauskai. Į šį balių, aukojantiems L. F. šimtinę, įėjimas dviejų

asmenų šeimai nemokamas, ir kartu jie taps pilnais Lietuvių Fondo nariais. Tas pat taikoma ir aukojantiems šimtinę papildomai prie ankstyvesnių įnašų. Baliaus rengėjai tikisi, kad losangeliečiai, savo malonumui ir lietuviškajam reikalui šį parengimą gausiai parems. (jk)

• Rašytojas J. Balčiūnas-Švaistas, gyv. Santa Monica, Calif., buvo sunkiai susirgęs ir buvo paguldytas ligoninėn. Balandžio 23 d. grįžo į namus ir žmonos slaugomas palengva sveiksta.

• Dail. Vladislovas Žilius, neseniai pasitraukęs iš okup. Lietuvos ir dabar gyvenęs New Yorke, birželio 18 ir 19 dienomis Los Angeles ruošia savo darbų parodą. Paroda yra ruošiamą sąryšyje su Lietuvių Diena ir yra parapijos globojama. Paroda bus šv. Kazimiero parapijos mokyklos patalpose. Neseniai V. Žiliaus paroda vyko Chicagoje ir turėjo didelį pasisekimą. Į parodą atvyksta ir pats dailininkas su žmona.

• Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM Darbininko rektorius gegužės 29 dieną atvyksta į Los Angeles dalyvauti kun. prel. J. Kučingio 40 metų kunigystės jubiliejuje. Tėv. Kornelijus, prieš tapdamas vienuoliu, yra dirbęs šv. Kazimiero parapijoje ir yra palikęs nepamirštamus savo darbuotės pėdsakus. Taip pat atvyksta dalyvauti klebono šventėje iš Kanados lietuvių kapelionas Tėv. Stasys Kulbis, S. J.

• Julija Šlapelytė, lietuviškų rūbų ir raštų audėja-specialistė, prel. Jono Kučingio 40 metų kunigystės jubiliejaus proga išaudė lietuviškais raštais albą, kuri pirmą kartą bus pavartota per sukaktuvinės Mišias gegužės 29 d.

• Vladas Pažiūra, Los Angeles šv. Kazimiero šeštadieninės mokyklos vedėjas, parapijos vadovybės prašomas, sutiko ir ateinančiais mokslo metais būti šios mokyklos vedėju. Jam vadovaujant, ši mokykla pakilo skaičiumi ir pažangumu.

MIRĖ

Balandžio 16 dieną mirė Jūratė Marija Avizienienė, 36 m. amžiaus, begaliname liūdesyje palikdama savo

tėvelius Antaną ir Kotryną Bulotus, brolių Kęstutį ir savo mylimą mažametį sūnelį Algiuką, kuris jai buvo gyvenimas ir paskutinė viltis. Žmonės, giliai atjausdami šią skaudžią Bulotų šeimos nelaimę, ypatingai gausiai dalyvavo laidotuvių pamaldose bažnyčioje ir kapuose.

WANTED JOURNEYMEN
PATTERN MAKERS, MODEL
MAKERS, MACHINISTS, METALS,
WOOD, PLASTIC.
Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance. Top
pay, benefits, heavy overtime.
MERCURY PRESENTATIONS
INC.
2001 KARBACH
HOUSTON, TEXAS 77092
713-681-3255 (16-19)

IMMEDIATE OPENINGS FOR: 1ST CLASS SKILLED MACHINE OPERATORS

Be able to set up work from blue
prints and close tolerance, with ex-
perience on numerically controlled
vertical turret lathes. 2nd & 3rd
shifts. Call or write P. OSBORN.

GRAY TOOL CO.

7135 Ardmore
Houston, Texas
713-747-1240

An Equal Opportunity Employer (17-26)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN
AUTOMATIC SCREW MACHINE
OPERATORS & SET UP MEN
Experienced on National Acmes. Must
be able to set up work from blue
prints & close tolerance. Days, 50 to
55 hour week.
Excellent pay, fringes and working
conditions.
Call 313-426-4637

DEXTER AUTOMATIC PRODUCTS
COMPANY
3045 Broad St.
Dexter, Mich. 48130 (9-29)

WANTED

Owner Operators of Semi-Dump
Trucks & Trailers To Haul Into
Kentucky, W. Va., Ohio & Michigan.
Quick Payment. For further infor-
mation, call JACK GRAY TRANSPORT
INC.,

419-241-9119 (14-18)

TOOL AND DIE MAKER

We are an established Cleveland
company looking for an aggressive,
self motivated person qualified to
manage the tool and dies dept., exp.
in all aspects of tool and die making,
and with some knowledge of machine
maintenance and general plant opera-
tions. Excellent benefits including
overtime, holidays, vacations and
hospitalization. Salary open, based
on ability and exp. Call for appt. Mr.
D. BARTLETT, 216-771-6994.

DIE-CUT PRODUCTS CO.

1801 East 30th Street
Cleveland, Ohio 44114 (12-18)

TOOL AND DIE JOURNEYMEN

Positions available at sheet metal
stamping manufacturing. Must have
a valid journeymans card. Good
wages, benefits and steady employ-
ment.

APPLY IN PERSON AT:
BINGHAM STAMPING
5511 TELEGRAPH RD.,
TOLEDO, OHIO 43612
Tuesdays & Thursdays from
9 am to 11 am and 2 pm to 4 pm
An Equal Opportunity Employer (13-18)

INDUSTRIAL MILLWRIGHT

Positions available at sheet metal
stamping manufacturing. Must have
a valid journeymans card. Good
wages, benefits and steady employ-
ment offered.

APPLY IN PERSON AT:
BINGHAM STAMPING
5511 TELEGRAPH RD.,
TOLEDO, OHIO 43612
Tuesdays & Thursdays from
9 am to 11 am and 2 pm to 4 pm
An Equal Opportunity Employer M/F (13-18)

IMMEDIATE OPENINGS FOR JOURNEYMEN

TUBE MILL OPERATOR

Immediate requirement on second
shift for experienced tube mill op-
erator. Must be able to set up and
operate Yoder M-2 mill or equivalent.
Several years of experience required
as operator.

ALSO

TOOL AND DIE MAKERS

Must be able to set up work from
blue prints and close tolerance. Good
wages, working condition, and ben-
efits. Qualified applicants write to:

HUFFMAN
MANUFACTURING CO.
P. O. BOX 318
CELINA, OHIO 45822

An Equal Opportunity Employer (12-21)

LEAD PERSONS 2nd and 3rd SHIFT

RTE, A division of a progressive electrical transformer
manufacturer is seeking self-motivated individuals with
strong maintenance background to be responsible for the
maintenance and production areas on 2nd & 3rd shifts.

Production or maintenance lead person experience neces-
sary, preventative maintenance & electrical experience a
plus.

We offer a good starting wage, health, & dental care, holi-
day and vacation pay along with good working conditions.
Contact Mrs. Swan between 9:00 A.M. & 3:00 P.M. for
job application and job information.

513-761-1703

145 CALDWELL DR.
CINCINNATI, OHIO 45215

An Equal Opportunity Employer

(18-19)

INSPECTOR

Need an inspector with machine shop, welding, or incoming inspection
experience. Ability to read blueprints and use inspection gauges is neces-
sary. This is a salaried position with excellent fringe benefits. Send
resume or make application at:

HOMAN DIVISION DAYTON-WALTHER CORP.

8711 Reading Rd.

Reading, Ohio 45215

761-1550

We are an equal opportunity employer

(17-23)

Jaunieji Eglė ir Romas Vasiai (Vasiliausakai) po sutuoktvių su palyda.
V. Bacevičiaus nuotr.

MIELA LIETUVIŠKA PORA

Š. m. balandžio 23 d. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje susitaukė Romas Vasys ir Eglė Janavičiūtė. Tai gera, gražių vilčių teikianti lietuviška pora. Jis — buvęs Clevelando Pilėnų skautų tūtininkas, ji — aktyvi vyresnioji skautė, pastaraisiais metais sėkmingai dirbusi jaunesniųjų skautų draugovėje, abu simpatingi ir populiariūs skautiškojo jaunimo vadovai. Jaunojo tėvai Ona ir Antanas Vasiliausakai, jaunosios Marija ir Ignas Janavičiai.

Sutuoktvių apeigas atliko kun. G. Kijauskas, S. J. Momentui pritaikintų giesmių pagiedojo sol. Aldona Stempužienė — švedienė. Šešios poros pajaunių — pamergių ir gausus būrys giminių, bičiulių bei artimųjų buvo liudininkai. Skalsus pavasario lietutis lėmė turtingą ateitį (pagal liaudies prietarus...). Sutuoktvių puota įvyko lietuvių namų salėje. Buvo jaukios, lietuviškos apeigos su dainomis apie piršlį-melagį, apie sročią atvykusią į salę su didžiuliu pyragu (karvojums) ir t.t. Gėrėm šampaną, sotinomis skaniais vaisių patiekalais, "ilgiausių metų" giedojom jaunie-

siems, jų tėvams ir seneliams. Vida ir Ramūnas Švarcai pravedė visą programą, supažindino su jaunųjų giminėmis ir paskaitė daugybę sveikinimų.

Jaunieji išvyko į Havajus praleisti medaus mėnesio. Po to grįš į Muskegan, Mich., kur Romas, aukštųjų mokslus baigęs public accountant, dirba vienoj didžiulėj firmoj, o Eglė žadanti siekti aukštesnio mokslo laipsnio. (pk)

• Romas ir Eglė Vasiai iš Havajų, kur leidžia vestuvines atostogas, atsiuntė Dirvai sveikinimą, prašydami sveikinti ir visus Dirvos skaitytojus Clevelande.

PARAMA DIRVAI

Atnaujinami prenumeratorą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

S. Šepetys, Los Angeles	5.00
K. Kaulinis, Philadelphia	5.00
Wm. Žiogas, Orefield, Pa.	2.00
J. Kriščiukaitis, Avon, Mass.	2.00
A. Baltaragis, Cicero, Ill.	7.00
P. Valūnas, Torrington, Conn.	7.00
K. Girvilas, Chicago	2.00
P. Bakūnas, Baltimore	5.00
V. Šarka, Detroit	2.00
V. Bagdonas, Oak Lawn, Ill.	7.00

L. Česekas, Toronto 2.00
J. Kregždė, Cincinnati, O. 7.00
Z. Vyšniauskienė, Malvern, O. 3.00
I. O. Tomas, Peekskill, N. Y. 6.00
LB Worcesterio Apyl. 25.00
V. Karalius, Baltimore .. 2.00
V. Langė, Lakewood, O. 5.00
S. Smaizys, Cicero 2.00
Terra — Civinskas 17.00
V. Gruzdys, Philadelphia 10.00
S. Čepas, Stayner, Ont. .. 1.00
E. Krištaponis, San Angelo 2.00
M. Razgaitis, Far Rockaway, N. Y. .. 7.00
H. Gavorskas, Maracay, Venezuela .. 10.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
For 126 Bed General Hospital
RN SUPERVISOR
11 P. M. — 7 A. M. SHIFT
Salary commensurate with experience & ability.
ALSO
REGISTERED NURSES
FOR ALL SERVICES AND SHIFTS.
ESPECIALLY
FOR 3-11 & 11-7 SHIFT.
REGISTERED NURSES FOR
I.C.U. & C.C.U. 3-11 SHIFT.
Good starting salary, liberal personnel policies and fringe benefits. Living quarters available.
APPLY CALL OR WRITE TO
PERSONNEL DIRECTOR
BECKLEY HOSPITAL INC.
1007 S. OAKWOOD AVE.
BECKLEY, W. VA. 25807
304-252-6437 (11-20)

OWNER OPERATORS
WANTED
with late model tractors to pull 45 ft. trailers, for special commodity carriers. Year round work, long term lease, weekly pay and excellent company benefits.
800-558-3900 (12-18)

OWNER OPERATOR & BROKERS
Pull co. van; permanent lease; full union benefits; all permit and taxes paid; tandem cabover sleeper equipment required and must meet legal length with 45' trailers; need immediately. Call B & L Motor Freight 1-614-349-7715. (12-21)

TOOL AND DIE MAKER
We are an established Cleveland company looking for an aggressive, self motivated person qualified to manage the tool and die dept., exp. in all aspects of tool and die making, and with some knowledge of machine maintenance and general plant operations. Excellent benefits including overtime, holidays, vacations and hospitalization. Salary open, based on ability and exp. Call for appt. Mr. D. BARTLETT, 216-771-6994.
DIE-CUT PRODUCTS CO.
1801 East 30th Street
Cleveland, Ohio 44114
(12-18)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų telėtype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE
TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

GUARANTEED
guardian memorials

Euclid MEMORIALS

455 East 200th Street • Euclid, Ohio • Phone: 481-5700

Monuments FOR MEMORY

"talking, it over"

One in a series of columns
answering questions you ask
about your electric service.

K. Ką Illuminating Company daro dėl oro taršos kontrolės?

A. Mes statome naujus, daugiau pajėgius elektrostatiškus nuosėdoms įrengimus, kurie praktiškai pašalins visas priemaišas ore. Mes pakeičiame įrengimus, kur galima, sumažinti sulfur degalą. mes pastatėme milžinišką šaldymo bokštą Davis-Besse atominėje jėgainėje, kad išvalytų vandenį prieš grąžinant jį į Erie ežerą. Per sekančius penkerius metus mes planuojame išleisti 295 milijonus dolerių aplinkos kontrolei. Tai yra daugiau kaip milijonas dolerių į savaitę!

K. Jeigu jūs esate viešojo įmonė, kodėl turite mokėti procentus akcininkams?

A. The Illuminating Company yra tūkstančių žmonių nuosavybė, kurie į tai investavo savo kapitalą. Daugelis jų yra ir jūsų kaimynai. Jeigu mes nemokesime jiems už jų investavimą reguliarius procentus, jie pinigus investuos į kitas bendroves. Mūsų akcionierių fondas yra reikalingas, jei mes norime statyti naujas jėgaines kurios ir toliau aprūpins jus su užtikrintą elektros energija dabar ir ateityje.

K. Kadangi aš negaliu elektros gauti iš niekur kitur, kodėl jūs skelbiatės?

A. Mūsų skelbimai nesiekia parduoti elektrą. Vietoj to jie perduoda informaciją kuri padeda jums pagrįstai apsispręsti elektros naudojimu ir pastoviai jus informuoja liečiančiais elektrą klausimais. Taip pat skelbimai yra pats pigiausias būdas pasiekti mūsų klientus.

K. Kaip jūs pramatote tvarkyti savo atominių jėgainių atmatas?

A. Atominių jėgainių atmatos yra stebėtinai mažos. Pilnai paruoštos padėjimui, visų metų atmatos tipiškai 1,000,000 kilowatų atominio reaktoriaus gali būti sutalpintos 4 pėdų kubiniame inde. Pradžioje atmatos bus laikomos kiekvienoje Ohio jėgainėje. Eventualiai bus užkasta saugioje ir užtikrintoje vietoje. Federalinės, valstijos ir pramonės pareigūnai stroptai dirba tam geriausia būdą atsiekti.

Jeigu jūs turite klausimų ar norėtumėte daugiau gauti informacijų kuriuo nors iš šių klausimų, mes norėtume jus išgirsti, tik parašykite: Talking It Over, Box 5000, Cleveland, Ohio 44101. Kadangi mes norime, kad jūs žinotumėte.

The Illuminating Company

Filatelijos kampelis

Nr. 4

ANTANAS BERNOTAS

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Kovo 11 d. — 1 dolerio knygutę, kurioje telpa septyni 13 c. ir vienas 9 centų pašto ženklai. 13 c. ženkle parodyta Amerikos vėliava ir Baltieji Rūmai.

2. Kovo 23 d. išleido 13 c. pašto ženklą paminėjimui šimtmečio, kai buvo išrastas fonografas. Fonografo išrado žymus Amerikos mokslininkas Tomas Alva Edisonas (1847-1931), padaręs ir keletą kitų išradimų.

3. Balandžio 7 d. išleistas 13 c. vokas golfui paminėti. Piešinys — golfo lazdos ir sviedinukas.

4. Balandžio 13 d. išleisti 13 c. pašto ženklai Pueblo indėnų menui paminėti. Pašto ženklai spausdinti blokais, kuriuose parodyti keturi skirtingi indėnų daryti moliniai indai.

★
GRAIKIJA išleido 5 pašto ženklų seriją su Mikėnų kultūros radiniais. Ženkluose parodyta: 2 drachmos —

vokiečių archeologo Heinrich Schliemann portretas; 4 dr. — auksinė apirankė; 5 dr. — sidabrinė segė; 7 dr. — auksinė karūna ir 11 dr. — auksinė vadinama Agamemnono kaukė (ši pašto ženklą čia dedame).

Aukščiau aprašyti archeologiniai radiniai — Mikėnų kultūros dirbiniai yra laikomi Atėnų etniniame muziejuje. Mikėnų miestas ir pilis yra buvusi šiaurės rytų Pedepone ir žinoma dar iš priešgraikinių laikų, maždaug 1500 metų prieš Kristų. Lobių pats pirmasis aptiko vokiečių archeologas Heinrich Schliemann (1822-1890), kasinėdamas Mikėnų pilį ir šalia esančius karalių kapus. Dargi net 1952 m. britų mokslininkai, kasinėdami pilies apylinkę, rado vėl daugybę tos kultūros dirbinių. Pilies griuvėsiai ir dabar tebestovi.

★
ISPANIJA išleido 4 pašto ženklų seriją su žymiais ispanais. Čia dedame 12 pezetų pašto ženklą su muziku Sarasate.

Pablo Martin Meliton Sarasate (1844-1903) gimė Pamplonoje. Jis buvo vienas pačių žymiausių savo laikų smuikininkas. Su koncertais lankėsi užsieniuose. 1861 m. turėjo savo koncertą Londone Crystal Palace. 1889 m. lankėsi Amerikoje ir turėjo savo koncertus New Yorke ir kituose miestuose. Jo kompozicijos pagrįstos daugiausia ispanų liaudies šokių melodijomis.

★
PRANCŪZIJA išleido du primokamus pašto ženklus. Primokėjimai eina Raudonojo Kryžiaus naudai. Pašto ženkluose parodytos statulos iš Brou bažnyčios. Čia dedame 80 + 20 centimų pašto ženklą su šv. Barbora.

Šventoji Barbora (prancūziškai Sainte Barbe) gyveno III šimtmetyje. Padavimai sako, kad jos pagonis tėvas ją uždarė į bokštą, kur ji galėtų netrukdomai mokytis. Begyvendama tame bokšte prieš tėvo valią ji perėjo į krikščionybę. Kadangi tai buvo prieš pagonišką įstatymą, tėvas ją perdavė nubausti gubernatoriui Martianui. Gubernatorius įsakė jai nukirsti galvą. Vos tik taip buvo padaryta, staiga trenkęs perkūnas ir užmušęs tėvą. Nuo to laiko ji, kaip tikima, apsauganti nuo perkūnijos ir prie jos meldžiamasi. Taip pat ji laikoma artilerijos patrone. Ir iki šiol patalpa prancūzų karo laivuose, kur laikoma sukrauta artilerija, vadinama Sainte-Barbe. Jos šventė yra gruodžio 4 d.

OWNER OPERATORS

HOME TRANSPORTATION CO.
A national heavy hauler has immediate need for 1971 or later 3 Axle Diesel Tractors. Good pay. Loaded or empty. Husband and wife team welcome. You are paid after each load. We pay for all permits and base tag. Call (800) 241-5771 or (800) 282-9018. (9-18)

DESIGNERS

We are looking for experienced designers or detailers mechanical, electrical, hydraulic and pneumatic. Top wages and benefits including cost of living and pension plan. Send resume to:

WILSON MACHINE
DIV. OF WILSON ENGINEERING
1010 N. Niagara, P. O. Box 2049
Saginaw, Mich. 48605
(517) 799-4241, Ext. 44
An Equal Opportunity Employer M/F (12-18)

Taip publikai buvo pristatomas kalbėtojas Vilius Bražėnas...

LIETUVIS KALBA AMERIKIEČIAMS

"1941 metais, tik vienos savaitės bėgyje, apie 40,000 lietuvių eliminuota per gėdingus masinius šeimų tremimus į Sibiro Gulag Archipelagą..."

"Kalba pabėgėlis iš Sovietų okupuotos Lietuvos..."

Tai skelbė plakatai, lapeliai, apmokami (net viso puslapio) skelbimai ir straipsniai laikraščiuose, radijo ir TV pranešimai bei specialios radijo pokalbių programos, net tokiose vietovėse, kame Lietuvos vardas, spėtina, nėra buvęs niekad paminėtas.

Tai vyko ryšium su Viliaus Bražėno, iš Fort Myers, Floridos, visą mėnesį trukusiu paskaitų kelionių centriniuose JAV valstijose — Kentucky, Indiana, Ohio ir Michigan, su išsukimu dviem kalboms į lietuviškosios Chicagos priemiestius — Lansing ir Palos Heights, Illinois. Tarp vasario 17 ir kovo 14 d. Bražėnas pasakė 22 iš anksto užplanuotas kalbas ir penkias papildomas kalbas krikščioniškose mokyklose ir klubų, kaip Rotary, pietuose. Be to kelionės metu jis buvo svečiu vienuolikoje radijo pokalbių, dviejuose TV pokalbiuose, dviejuose žinybos konferencijose ir padarė pareiškimus šešioms radijo žinių programoms telefonais iš moterių.

V. Bražėno kalbos "Detente with Monsters" ("Detentė su pabaisomis"), turą organizavo American Opinion Speakers Bureau iš Belmont, Massachusetts. Kalbos organizatoriai vietovėse buvo įvairūs komitetai, forumai, biznierių klubai ir daugumoje atvejų American Opinion knygnai arba John Birch Society skyriai. American Opinion Kalbėtojų Biuras yra vienas iš tos organizacijos padalinių. 1977 metų žiemos kelionėje, įvairiuose JAV rajonuose, dalyvavo viso 10 Biuro kalbėtojų, kiekvienas liedamas kitą temą.

Rengėjų tarpe kalbėtojas užtiko nemažai Pavergtųjų Tautų atstovų. Nėkarta publikai buvo pristatytas lietuvių, lenkų, latvių, rumunų, ukrainiečių kilmės

amerikiečių. Indianapolio mieste jį su publika supažindino latvis, miesto policijos lt. Purvitis, gi Lakewood Park, Ohio, mūsų iškilusias pianistas Antanas Smetona.

Daugiausiai prielankumo, ar bent sąžiningo traktavimo kalbėtojams rodo mažesnių vietovių spauda ir radijas. Nesąžiningiausiai (kaip JAV lietuviai antikomunistai yra patyrę) elgėsi didžiųjų miestų spauda ir TV stotys. Šie informacijos šaltiniai paprastai garsina kairiuosius kalbėtojus, bet nuo visuomenės slepia dešiniuosius. Bražėno kelionės išimtimi buvo įtakingas "Indianapolis Star" dienraštis, kurs įsidėjo po straipsnį net susirinkimo vietą ir laiką, kas vedamuočiuose nėra įprasta. Kelionėje Bražėnas pastebėjęs stiprėjančių visuomenės atsibudimo ženklų. Daugiau žmonių bando suprasti politinę padėtį ir ieško išeitinių. Į prieškomunistinį sąjūdį įsijungia vis gausiau jaunimo, ypač jaunos šeimos beauginančios prieauglį.

Lietuvio kalbėtojo išgirsti ateidavo nemažai antros ir trečios kartos Amerikos lietuvių.

• Kripavičių šeima perėmė prekybos namus Patria, 794 East 185th Street, Clevelande. Čia didelis pasirinkimas aukščiausios kokybės maisto produktų, o taip pat įvairius dovanų skyrius. Prašome apsilankyti.

WANTED EXPERIENCED HAM BONERS

Salary 7.31 1/2 per hour. Plenty of overtime. Steady work, union shop & benefits.

Call Mr. HENRY BRAUN

HENRY KAST INC.

7936 COOPER AVE.

GLENDAL, N. Y. 11227

212-894-5650 (13-19)

WANTED TOLL MAKER LEADER

TOOL MAKERS BRIDGEPORT OPERATORS BORING MILL OPERATORS

Full or part time. Experienced. Fringe benefits.

NOMAD MFG. CO.

18320 Fitzpatrick

Detroit, Mich. 48228

313-835-1220 (17-23)

TOOL ROOM MACHINISTS

We are looking for qualified journeyman tool room machinists. Good wages, benefits and steady employment offered.

APPLY IN PERSON AT:

BINGHAM STAMPING

5511 TELEGRAPH RD.,

TOLEDO, OHIO 43612

Tuesdays & Thursdays from 9 am to 11 am and 2 pm to 4 pm

An Equal Opportunity Employer M/F (13-18)

Mylimam sūnui,

A. A.

EUGENIJUI KRIAUCELIŪNUI

mirus, jo tėveliams IRENAI ir Dr. LEONUI KRIAUCELIŪNAMS, sesutėms: VIDAI ir JOLITAI, giminėms bei artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Antanas Rėklaitis

Vytautas ir Rimgailė Rėklaičiai

Choro rėmėjui ir dideliu dainos mylėtoju

A. A.

PRANUI STEMPUŽIUI

staiga mirus, jo žmonai ELENAI, sūnui ŠARŪNUI, marčiai RAMUNEI, broliui JUOZUI, JULIUI, ALEKSANDRAI ir BRONIUI KAZĖNAMS ir visiems artimiesiems reikiame giliausią užuojautą

Rima ir Aleksas
Petrauskiai

A. A.

PRANUI STEMPUŽIUI

mirus, jo šeimai, broliui JUOZUI ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

NARBUTAIČIŲ ŠEIMA

CLEVELANDE IR APYLINKSE

• Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyks šį sekmadienį, gegužės 8 d. 12 val. po pietu Naujos parapijos viršutinėje salėje. valdyba kviečia priklausančias organizacijas atsiusti savo atstovus į šį svarbų susirinkimą.

• Šv. Jurgio parapijos šventė įvyksta gegužės 7-8 dienomis. Dalyvauja Toronto Prisikėlimo parapijos choras. Šeštadienį, gegužės 7 d. 7 val. vak. banketas parapijos salėje. Toronto Prisikėlimo ir šv. Jurgio parapijų jungtinis choras atliks trumpą programą. Šokiams gros Strimačio orkestras. Bilietus galima gauti pas parapijos tarybos narius, po 10:30 val. mišių parapijos salėje, arba skambinant: 531-2211. Kaina: 6 dol.

Sekmadienį per sumą, 10:30 val. giedos jungtinis Toronto Prisikėlimo ir šv. Jurgio parapijų choras.

• Solistė Justina Sriubiskienė šv. Jurgio parapijos bankete gegužės mėn. 7 d. atliks meninę programą.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Dėl šv. Jurgio parapijos šventės, gegužės 8 d. planuoti pietūs šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos atšaukiami.

Motinos Dienos minėjimas įvyks gegužės 8 d., sekmadienį, 11:30 val. ryto Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje ir vaišės.

• Taisau TV, radijo, stereo ir įvairius kitus elektrinius namų ruošos įrankius. Tel. 531-2568. (18-21)

LIETUVIŲ SKAUTIJA KVIEČIA VISUS Į "MILŽINŲ PAUNKSNE"

VAKARĄ SU ŠIŲ DIENIŲ MILŽINU
BERNARDU BRAZDŽIONIU

Muzikos kūrinius atlieka
ČIURLIONIO ANSAMBLIO KANKLININKĖS,
vad. ONOS MIKULSKIENĖS

PO KONCERTO VAIŠĖS VISIEMS ATsilankiusiems.

1977 m. gegužės 14 d., šeštadienį, 8 val. vak.

DIEVO MOTINOS NUOLATINĖS PAGALBOS

PARAPIJOS SALĖJE,

18022 NEFF ROAD, CLEVELAND, OHIO

Kaina: \$3.00.

Bilietus platina Roma Tatarūnienė, tel.: 531-5924 ir Clevelando Skautija.

ir kartu su šv. Jurgio parapijos chorą dalyvaus banketo programoje ir giedos bažnyčioje sekmadienį, gegužės mėn. 8 d.

• Karl R. Rudolph, Illuminating Co. prezidentas, nuo gegužės 1 d. išrinktas šios bendrovės direktorių tarybos pirmininku, o Robert M. Ginn, buvęs viceprezidentas, išrinktas prezidentu.

The Illuminating Co. savo skelbimais remia Dirvą.

GOLFO ŽAIDYNĖS

• Muzikas Eugenijus Krikščiušas su jo vadovaujamu Prisikėlimo parapijos chorą atvyksta iš Toronto

Pirmos Clevelando lietuvių golfo žaidynės įvyks gegužės 14 d. (šeštadienį),

9:30. Lost Nation Country Club golfo laukuose, Lost Nation ir Hodson Rd., Willoughby. Kviečiami visi Clevelando ir apyl. golfo mėgėjai dalyvauti.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Sofija Gruzdytė, clevelandietė skautė akademikė, studijuojanti architektūrą Kent valstybiniame universitete yra parinkta į Tau Sigma Delta garbės sąrašą, į kurį kasmet visoj Amerikoje atrinkami 15 architektūrą studijuojantys studentai, išskirtini už ypatingus gabumus. Šį pavasarį su Kent State universiteto atrinkta grupe ji gilins architektūrines studijas Florencijoje, Italijoje.

DRAUDIMAS

Jums ir Jūsų Šeimai

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS
28801 Lake Shore Boulevard
Willowick, Ohio 44094
Off. 943-1202 Res. 731-1078

• Lietuvių grožio salionas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.
MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

DIRVA

MIELI LIETUVIAI!

Tautos Fondas yra pagrindinis ir vienintelis VLIKo darbams lėšų telkėjas. O šie darbai didėja ir plinta.

Siekdami pagerinti informaciją apie Lietuvą ir jos bylą svetimiesiems, anglų kalba neseniai pradėjo veikti VLIKo speciali žinių tarnyba, Lithuanian News Service vardu. Kad ir per trumpą laiką, ji yra išvysčiusi efektingą veiklą. Tai tik vienas žygis, neskaitant kitų, be pertraukos dešimtmečius tęsiamų.

Tautos Fondui pradedant tradicinį pavasario lėšų telkimo vaju, kviečiame visus prisidėti ar darbu ar lėšomis. Ypatingai laukiame aukotojų - šimtininkų, kurie tuo pačiu tampa teisėtais Tautos Fondo nariais ir galės dalyvauti jo metiniame suvažiavime gegužio mėnesio pabaigoje.

Kadangi Tautos Fondo suvažiavimuose svarstomi VLIKo darbų finansavimai bei tariai kiti klausimai, tai kiekvienas Tautos Fondo narys savo dalyvavimu gali turėti visai apčiuopiamos įtakos ir į VLIKo reikalų kryptį bei apimtį.

Kviečiame šia galimybe pasinaudoti pavienius asmenis bei organizacijas, kviečiame būti VLIKo darbų talkininkais ir tuo pačiu padėti Tėvynei išsivaduoti iš sovietinės priespaudos.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

• Vilties Draugijos suvažiavimui artėjant (1977 m. gegužės 29 d. 3 val. p. p. Philadelphiaje, Pa. Sheraton viešbutyje), Vilties draugijos revizijos komisija, susidedanti iš dr. J. Mauruko — pirmininko, Stasio Astrausko ir Felikso Mackaus — narių, dalyvaudant Vilties draugijos buhalterui Jonui Kazlauskui ir Dirvos vyr. redaktoriui Vytautui Gedgaudiui, š. m. gegužės 1 d. susirinkusi Dirvos patalpose padarė Vilties draugijos ataskaitomybės bei turto patikrinimą.

• Antanas Rėklaitis, gen. štabo pulkininkas, mirė Chicagoje š. m. balandžio 30 d., šeštadienį. Velionis buvo aktyvus darbuotojas Lietuvių Fonde ir vienas iš pagrindinių iniciatorių LVS Ramovė atkūrimo tremtyje.

• Vladas Civinskas, Terros prekybos savininkas, 3237 W. 63rd St., Chicagoje, atnaujindamas Dirvos prenumeratą pridėjo auką 17 dol.

Nuoširdžiai dėkojame.

• Kazio Obolėno, redaktoriaus ir visuomenininko, našlė Ingeborga, paminėdama jo 11 metų mirties sukaktį, užsiprenumeravo Dirvą 2 metams ir pridėjo auką.

K. Obolėnas mirė 1966. IV. 20 New Yorke, sulaukęs 68 m. amžiaus. Nepr. Lie-

ANTANAS SIMONAS RĖKLAITIS, gen. štabo pulkininkas, gyveno Chicagoje.

Staiga mirė balandžio 30 d. 6 val. vakaro; sulaukęs 79 metų. Paliko nuliūdime: sūnus Vytautas, marti Rimgailė, duktė Vida Rėklaitytė, keturi anūkai, sesuo Elena Rėklaitytė, pusseserė Irena Gustaitienė su šeima ir pusbrolis kun. Jonas Borvičius.

Velionis priklausė LVS Ramovei, Lietuvių Bendruomenei, Dzūkų Draugijai ir Lietuvių Fondui. Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette Parko koplyčioje, 2533 West 71 Street, Chicagoje. Laidotuvės įvyks gegužės 5 d., ketvirtadienį, 10 val. ryto. Iš koplyčios bus atlydėtas į šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią. Po gedulingu pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapus, Chicagoje.

ALT S-gos Philadelphijos skyriaus narei

ANTANINAI ŠPAKAUSKIENEI

ir jos šeimai, brangiai mamytei JUZEFAI KONTRIMIENEI Lietuvoje mirus, gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

ALT S-gos Philadelphijos Skyrius

Suvažiavimo rengimo komitetas. Iš kairės: dr. J. Skrinška, dr. J. Šonta, R. Degėsiene, dr. J. Balčiūnas, E. Aželiene, I. Stankaitienė ir dr. J. Stankaitis.

PASAULIO IR AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMUI ARTĖJANT

Šių metų gegužės mėnesio 27-29 dienomis Clevelande, The Park Plaza Hotel, Carnegie at Ninety-Sixth Street, įvyks XI Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas. Tokie sąjungos suvažiavimai vyksta kas dveji metai ir jie daugumoje yra ruošiami toje vietoje, kur yra sąjungos tuometinė vadovybė. Šiuo metu sąjungos vadovybė yra sudaryta iš Ohio lietuvių medicinos gydytojų: pirmininko Juozo Balčiūno, vicepirmininko Juozo Skrinškos ir sekretoriaus išdininko Juozo Šontos. Sąjunga yra gerai organizuo-

tuvoje redagavo Trimitą, Mūsų Rytų, Mūsų Kraštą, Savaitę, o pasitraukęs karo metu į Vakarus, Londone Britanijos Lietuvį.

• LB Worcesterio apylinkės valdyba (pirm. V. Židžiūnas, išd. A. Glodas ir narys spaudos reikalams J. Baškys) įvertindama spausdinto lietuviško žodžio vertę Dirvai atsiuntė paremti 25 dol.

Nuoširdžiai dėkojame už auką.

TRUCK-TRACTORS

Put your tractor under lease to a 48-State long haul carrier who furnishes permits, tolls & PD, PL & Cargo insurance. We pay total mileage, loaded & emptying and are busy year round. We need single axle & short wheel base tandems. Call Today. INCORPORATED CARRIERS, LTD. 214-259-2628. (14-18)

OWNER OPERATORS

AND

FLEET OPERATORS

With tandem-sleepers and good drivers needed at Manistee, Mich. Operation covers Ohio, Indiana, and Illinois, and return to Michigan. Call collect: GILLILAND TRANSFER CO., FREMONT, MICH. 616-924-0110. (12-21)

DR. LEONUI KRIAUČELIŪNUI

ir PONIAI, mirus jų sūnui, reiškiu nuoširdžią užuojautą

Liudas Gaudušas

tautinio atgimimo tėvas" — skaitoma prof. dr. J. Puzino.

Septintą valandą vakare įvyks balius su menine programa, atliekama smuikininės Elenos Bergienės ir pianisto Andriaus Kuprevičiaus.

Sekmadienį, gegužės 29 dieną, 10 valandą ryto pamaldos, žuvusių pagerbimas ir vainiko padėjimas prie paminklo. Po pietų, 1:30 Clevelando klinikose, Bunt's auditorijoje, prasišės mokslinės paskaitos. mokslinės programos moderatorius — Edmundas Lenkauskas, M. D.

Valdemaras Bergas, M. D. kalbės apie reumatinių ligų gydymą; Romas Sakalas, M. D. — apie apopleksijos chirurginį gydymą; Dainius Degėsys, D.D.S. — apie žymių pasaulio asmenybių dantų negalavimus; Antanas Butkus, Ph. D. ir Vytolis Skrinška, Ph. D. — apie atherosklerozės tyrimų metodus; Antanas Butkus, Ph. D. reumatinius ir atherosklerozės tyrimus okupuotoje Lietuvoje ir Regina Kulienė, Ph. D. — apie senatvę.

Mokslinėms paskaitoms pasibaigus bus organizacinis posėdis ir suvažiavimo uždarymas. Vėliau, 7-tą valandą vakaro, Clevelando Lietuvių namuose korporacijų ir kursų pasitarimai su bendra vakariene ir šokiais.

Į suvažiavimo atidarymą bei visuomenines paskaitas ir į balių malonias kviečiami visi Clevelando lietuviai.

Norintieji baliuje dalyvauti pakvietimus gauna pas N. Juškėnienę, M. D., telefonas: YE 2-6019. (rd)

PARĖMĖ DIRVĄ AUKOMIS

Atnaujindami prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo stambesnes aukas šie asmenys, linkėdami laikraščiu stiprėti.

10 dol. — V. Gruzdis, H. Gavorskas.

7 dol. — P. Valūnas, dr. V. Bagdonas, M. Razgaitis, A. Baltaragis.

6 dol. — I. Obolėnienė-Tomas.

5 dol. — P. Bakūnas, V. Langė, S. Šepetys, K. Kaučelis.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.